

ARADI KÖZLÖNY

Árul 53. No. 85.
1938. április 15., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redacția și Administrația:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

A „postillon“

korunkban ezerötszáz lóerős géppel repül, ami csönnet sem csodálható. Ha ugyanis közönséges halandók a rádió éterhullámainak segítségével izenhetnek egymásnak, mi sem természetesebb, hogy az angol birodalom kormányának elnöke megengedheti magának azt a passziót, hogy saját hadügyminiszterével küldjön levelet olasz kartársának: különösen pedig akkor, ha ebben a levélben esetleg Európa jövőnd sorsáról lehet szó. A hadügyminiszter, mint békegalamb, egészen új kísérlet; de hátha beválik ott, ahol a hivatásos békegalambok minduntalan felmondják a szolgálatot? Reméljük, hogy a kitűnő Hore Belisha még hadügyminiszteri minőségében fejezi be küldetését, mert máris külügyminiszterségeről suttog a londoni fáma: és akkor pedig ott leszünk, ahol voltunk azelőtt.

A gépmadar, amelyben Belisha Európa fölött hajókézik, zsebében Chamberlain ismeretlen tartalmú levelével új világpolitikai erőcsoportosulások konturjai fölött kering. Nem kétséges, hogy az angol-olasz megállapodást még nagyszombat napján aláírják Rómában, hiszen létrejött az angol és az olasz külpolitikai és gazdasági érdekek összeegyeztetésének naktuma úgy az abessziniai, mint a spanyol és a Földközi-tengeri kérdésekben és mint a jó megegyezéseknél általában szokásos, mind a két fél elégedett, mert ha kölcsönösen engedniök kellett is egymásnak, mindegyikük nyert ugyanakkor mégis valamit. Az új nemzetközi erőviszonyok kialakulásának középpontja, úgy rémlik, a Brenneren végigvonuló német-olasz közös határ. Ez az a vonal, amely váratlanul metszi jelenleg a Berlin-Róma tengely eszmei vonalát és nem tudni még, hogy milyen mélyreható értelemben. Az angol-olasz megegyezés gyorsasága azonban sok mindent sejtetni enged s ha hozzágondoljuk hogy Anglia légi határai valóban a Rajnánál vannak, mint ahogyan nemcsak szellemesen, de kifejezően állapította meg egy azóta visszavonult angol államférfi, úgy kétségkívül ezt a légi határt most egy kissé előre fogják tolni dél felé, hogy megfelelő helyet biztosíthassanak annak az ötszáz új angol bombavető repülőgépmonstrumnak, amiket Anglia hatmillió font értékben Amerikában rendelt. Ez a kiadás oly sikere a német külpolitikának, amely kétségkívül az amerikai nehézipar szívére deríti föl a legközvetlenebbül, de ugyanekkor Berlinnek sincs oka az ünneplésre. Tény, hogy sokkal de sokkal nagyobb érdekek összeegyeztetésére folyik a legújabb játszma Európa fölött s az „adu“ egyelőre Belisha karcu gépmadarai: a hatmillió fontos „tromfira“ remélhetőleg nem kerül egyelőre sor. Ha a francia sajtónak hinni lehet, úgy akkor, amidőn Európa békéjéért a birodalmak mamuthatalmai dörzsölődnek egymáshoz, valóban mozaikkérdés akár Csehszlovákia belpolitikai problémája, akár a lengyel-litván viszony, hogy Francoékról ne is beszéljünk. Egy olasz-angol, angol-francia és esetlegesen egy olasz-német „non aggression“ egyezménylancolatot kiveszi a spanyol nemzeti győzelem várható méregfogát jóelőre úgy a francia érdekek, mint az angol Földközi-tengeri helyzet statusquojának biztonsága szempontjából, és nyilvánvaló, hogy Mussolini éppúgy tudja,

Öfelsége II. Carol király Cluj—kolozsvári és ploesti-i látogatása után befejezte egyelőre szemleutját

Hazaérkezett Bucuresztibe az uralkodó és kísérete

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Öfelsége II. Carol király transzilvaniai körutja folytatásaképpen Oradea—Nagyváradról Cluj—Kolozsvárra utazott, ahova délután öt órakor érkezett meg. A király különvonata megállott Nadasel—Nadas községben, ahol meglátogatta a községházát. A községi jegyzőtől a községi költségvetést kérte el és azt nagy érdeklődéssel tanulmányozta. Öfelsége ezután folytatta útját Cluj—Kolozsvár felé.

Cluj—Kolozsváron a király kíséretével együtt a Regele Carol-uti 83. gyalogezred kaszárnyájába hajtattott, ahol Gavrilescu alezredes fogadta. Öfelsége ezután bejárta a kaszárnyát, megvizsgálta a konyhát és a legénység hálótermeit. Amint híre futott a városban, Öfelsége látogatásának hatalmas embercsoport gyűlt össze a kaszárnya épülete előtt s százakra menő kíváncsi tömeg várta a király megjelenését.

Öfelsége a laktanyából a vármegyházára hajtattott s ott Enescu Manole ezredes-prefektustól a megye költségvetése iránt érdeklődött és behatóan tanulmányozta azt. Richard Fil-

pescu polgármester a város költségvetéséről, Ciortea városi főmérnök pedig városfejlesztési kérdésekről adott felvilágosításokat az uralkodónak. A király vonata kilenc óra husz perckor hagyta el a Cluj—kolozsvári pályaudvart.

Öfelsége II. Carol király csütörtökön délelőtt 10 órakor kíséretével Ploestibe érkezett, hogy ott váratlan vizsgálatot tartson. Öfelsége legelőször a prefekturára hajtattott, ahol átvizsgálta a vármegyei költségvetést és a közmunkák menete felől, valamint a tisztviselők helyzetéről érdeklődött. Az uralkodó kérdéseire Arghiropol ezredes, vármegyei prefektus választott. Déli 12 órakor II. Carol király Öfelsége a városházát tekintette meg, ahol Ionescu Lungu polgármester fogadta és megadta az uralkodó által kért felvilágosításokat.

Az uralkodó csütörtökön délután fél 3 órakor Calinescu belügyminiszter és Argeseanu tábornok hadügyminiszter kíséretében visszatért a fővárosba. Az udvari vonat a mogosoaiai állomásra futott be, ahol az uralkodót a katonai és polgári hatóságok fejei fogadták. (Rador.)

Német-francia egyezményé bővítik az angol-olasz megegyezést

— Elindult Hore Belisha angol hadügyminiszter nagyjelentőségű repülő-utjára. —
Szombaton irják alá az angol-olasz egyezményt —

Londonból jelentik: Hore Belisha angol hadügyminiszter csütörtökön délelőtt 11 órakor a London melletti croydoni repülőtérrel elutazott. Az angol hadügyminiszter első útja Párisba vezet, ahol a le bourgeti repülőtéren hivatalos fogadtatásban részesül. Newille Chamberlain miniszterelnök az angol alsóház mai ülésén bejelentette a hadügyminiszter utazását. Közölte, hogy Hore Belisha hadügyi-

niszter „Maltaba utazik“ és visszafelé való utaztatában látogatást tesz Rómában is.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol-olasz egyezményt már holnap, szombaton irják alá Rómában. Ezuttal az egyezményt nem parafálják, hanem aláírják.

Párisi jelentés szerint Hore Belisha angol hadügyminiszter, délben 1 órakor Londonból

mint Ciano gróf, hogy ez az a lélektani pillanat a nagy világvásáron, amidőn úgy Angliától, mint Franciaországtól a lehető legtöbbet lehet kérni a legkedvezőbb árviszonyok mellett. A „Times“ hasábjain ezért olvashatunk újra „a hagyományos olasz-angol barátság-ról“, a római „Messagero“ ezért fuj ujjongó harsonákat kiki a maga temperamentumának megfelelően. S ha Anglia számítása beválik és Mussolininak többé más nem lesz a világon, minthogy miképpen őrizze a Brenner és hogyan tartsa meg fejlődő gazdasági befolyását a Dunamedencében, úgy biztosra vehető, hogy egy-két évtized múlva sikerülhet még el is rontani a két új szomszéd mai kölcsönös vonzalmait. Ma azonban még csak ott tartunk, hogy az angol külpolitika Berlint sem hagyja ki a nagy béketerítési akcióból, nehogy fesze-

lyezett helyzetbe hozzák éppen az olasz külpolitikát Németországgal szemben és megismétlődjék újra az a gigantikus baklövés, amellyel a szimpatikus Eden kergette megtorlási politikájával Mussolinit Hitler karjai közé. Ezuttal Hitlert féltik ettől Rómával kapcsolatosan és nem is oktanul, mert végső sorban önmagukra vigyáznak ezzel. Valószínű, hogy az új Husvét meghozza a régi „entente cordiale“ fel-támadását, ha csak egy stressai front viziójának konturjai között is: Európa népei kétségkívül nyerneek majd vele, mert kitolódik fejünk fölül egy komoly, nagy háború világveszedelme. Amíg a hadügyminiszterek csupán kis levélkéket visznek felettünk a légitombák helyett, nyugodtan alhatunk. Tény, hogy sokkal veszélyesebbek akkor, ha csökönnyösen otthon maradnak. (J.)

jövet repülőgépen Le Bourgetbe érkezett, hol Guy de Chambre légügyi miniszter és Daladier miniszterelnök képviselője és a francia legfelsőbb haditanács több tagjának fogadta. Guy de Chambre miniszter, az angol kollégája tiszteletére a repülőter pavillonjában villásreggelit adott. Az angol hadügyminiszter a kora délutáni órákban repülőgépen tovább folytatta útját Marseille felé.

Hore Belisha római útjával kapcsolatban a londoni lapok arra a következtetésre jutnak, hogy

a Chamberlain kormány átalakítása esetében fogja átvenni a külügyminiszteri tisztséget. Azt is írják, hogy tekintve Hore és Eder jóbarátságát, ez a körülmény lényeges lépés volna a nemzeti erők összefogása felé.

Az olasz fővárosban most már biztosra veszik, hogy az angol—olasz megegyezést legközelebb szombaton aláírják. A Gazetta del Ponolo örömmel üdvözlöi a megegyezést és rámutat arra, hogy az egyezmény szilárd alapot mutat a európai megbékélésre és emellett

előmozdítja a francia—olasz kapcsolatok megjavítását is.

Mussolini miniszterelnök ma délelőtt a „Palazzo Venezia” Ciano gróf olasz külügyminiszter jelenlétében fogadta lord Perth angol nagykövetet. A Duce az angol—olasz tárgyalásokkal kapcsolatban

hosszabb megbeszélést folytatott az angol nagykövettel,

majd megvizsgálta az angol—olasz egyezmény eléje terjesztett szövegét.

Az egyezményt, — mint most hivatalosan is megerősítik, — szombaton délután írják alá ünnepélyes keretek között. Az egyezmény szövegét mindjárt az aláírás után közölni fogják a nyilvánossággal.

Párisból érkezett jelentés szerint BLONDEL egykori francia nagykövet vasárnap megjelent CIANO gróf olasz külügyminiszternél és közölte, hogy a francia kormány az angol—olasz tárgyalások mintája szerint szívesen volna hallandó megegyezés létesítésére a jóviszony helyreállítása céljából. Olasz körökben az a kívánság merült fel, hogy a francia—olasz tárgyalásokba Németországot is bevonják.

HORE BELISHA

Az olasz főváros az egész csütörtöki nap folyamán az angol—olasz megegyezés hatása alatt állt. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a létrejött megegyezés záradékában leszögezett és Egyiptomra vonatkozó megállapodásokat, Egyiptom római követe is aláírja. Híre járt továbbá annak is, hogy a most befejezett tárgyalásokat rövidesen újabb megbeszélések követik és ekkor az

Jól öltözködő urak figyelmébe!

Ha Budapestre jön, látogassa meg

Steiner Zoltán

férfidivat-szalonzát!

Sikk

Izlés

Elegancia

Modern szabás

Meglehető olcsó árak. Szövetkülönlegességek állandóan raktáron. Budapest, V., Wekerle S. u. 21., I. em.

abessziniai kérdéseknek részleteiben való megvitatására kerül sor. A lapok megállapítják, hogy a megegyezés új állapotokat teremt Olaszország és Anglia között, lezáródik a haragtartás és az incidensek korszaka és az európai háború veszélyének magyát irtották ki.

A párisi lapok nagyrésze vezetőhelyen foglalkozik Franciaország benemavatkozási politikájával. Több lap közöttük különösen a „Petit Bleu” élesen elítéli a kormány legutóbbi állásfoglalását és rámutat arra, hogy semmi sem kötelezi Franciaországot az önalkosság elkövetésére. A Temps vezetőhelyen azt írja, hogy két szerződés kötelezi Franciaországot a beavatkozásra. Az egyik, amely 1924. január 25-én készült, nem egyéb, mint alkatrésze a népszövetségi szerződések gépezetének, a másik, az 1925. október 16-án aláírt szerződés, viszont a locarnói szerződés gépezet alkatrésze. Leszögezi, hogy egyiknek megszegése sem jelentené az adott szó be nem tartását, mert „Franciaország megmondhatja, hogy elkövesse-e saját maga ellen a harakirit”. A lapok konkrét indítványokat tesznek arra nézve, hogy milyen módon lehetne a békét még ötven esztendőig fenntartani.

John álma

Írta: William Wilberforce

John tökéletes komornyik volt. Lord Corrigan büszke volt rá. Szűk baráti körben és nagyszabású estélyeken egyaránt remekelt John: az angol komornyik hibátlan megtestesülése. Az alakja, ünneplés és szigorú arca, előkelő testtartása és modora, amely mindig megtartotta az arany közeputat az ünneplés udvariasság és a jéghideg fölényesség közt, utólréhetetlen volt. Senki sem sejtette, hogy John lelke mélyén gyűlölte elegáns komornyik egyenruháját és egész mesterségét.

Természetesen sohasem tett ilyesféle észrevételt, mert óvatosan fenn kellett tartani a tekintélyt a cselédszobában. Azonban csendes percekben, önmagában így elmélkedett:

— Elviselhetetlen! Napról napra mindig ugyanaz! Ajtót nyitni embereknek. Tálca körülhordozni a koktélt, mindig ünneplésen beszélni, mint valami temetésrendező, gögös pávához hasonlóan lépegetni! És mindig ebben az átkozott komornyikruhában!

Egy őszi napon gazdája szép vidéki kastélyában nagy vadásztársaság gyűlt össze. A vendégek közt volt Roebuck William is, a világhírű hollywoodi filmrendező, aki néhány hétre átjött Angliába pihenni. Amint John megtudta, hogy a híres filmember a vendégek közt van, lázas izgalom vett rajta erőt. Mert most már elérülhetjük: John álma az volt, hogy filmszínész lehessen. Londonban minden szabad estéjén elment a moziba és gondolatban végigjátszotta a híres filmhősök parádés szerepeit. Vad lovon vágatott végig a sivatagon, vonatot tartóztatott fel, mint rettenthetetlen gangster, ártatlan kislányok és történelmi királynők szívét hódította meg, mint ellenállhatatlan gavallér.

Elhatározta, hogy mindenáron befurakodik Roebuck kegyeibe. A sors jobban kedvezett neki, mint ahogy maga is remélte volna. Amikor Roebuck-et a megérkezése után felkísérte a szobájába, a köpcös, szellemes arcú, borzasfejű művészember ijedtnék látszott. John nagy emberismeretével azonnal észrevette, hogy amint azt már más amerikai vad demokratánál is megfigyelték, Roebuck is óriási lámpalázzal lépett fel a számára szokatlan szinpadon, a gögös angol arisztokrata világban. Zsebkezdőjével törölgette izzadt homlokát és fürkésző tekintetét vetett a komornyik arcára. A ravasz John arca olyan alázatossággal vegyes előzékenységgel fejezett ki, hogy az amerikai megszokott nyersséggel nyitva így fakadt ki:

— Kedves barátom, meg vagyok akadva azzal

a sok ceremóniával, amire az embernek itt vigyáznia kell. Nagyon lekötelez, ha figyelmeztet mindenre, amit tenni és mondani kell.

— Sir, nagyon megtisztel a bizalmával — felelte John és elkezdte kicsomagolni Mr. Roebuck utitáskáját.

— Mit csinál? — kérdezte meglepetten az amerikai.

— Sir, csak nem rakhatja ki saját maga a táskáját! Ez tulajdonképpen valamelyik inas dolga volna, de inkább magam végzem el és szíves parancsa szerint egyáltalán személt tartok, hogy minden itt van-e, amire szüksége lesz.

Azután John maga készítette el a fürdőt és rögtön utána felöltöztette Mr. Roebuckot a vacsorához. Öltözködés közben John nagy jellemző tehetőségével leirta az összes vendégeket és kitanította, a védencét, hogy kit minek kell szólítani és kivel miről kell beszélni.

Amikor a gong megszólalt és Roebuck leindult a földszintre, az étteremben nagy melegséggel állapította meg magában, hogy ez a fickó valóban nagy szolgálatot tett neki.

A bemutatkozás alkalmával kiderült, hogy derék házigazdája, az érdemes lord, aki a világháboruban egy légitámadás alkalmával agryázkódást szenvedett és azóta meglehetősen szórakozott volt, már sem Roebuck nevére nem emlékezett, sem arra, hogy kedves amerikai vendégének odahaza mi a polgári foglalkozása. A bemutatkozásnál tehát a nevén valami mindennek érthető és mégis semmit se kifejező nyekergéssel siklott át és a többi vendégre bizta, hogy vele mit kezdjenek.

Igy azután a Roebuck jobbján ülő öreg hercegasszony megkérdezte, hogy a cowboyok még valóban olyan jól lovagolnak-e, a vele szembenülő volt miniszter pedig azt a kérdést vetette fel, nem lenne-e jó üzlet, Amerikából Európába bölényeket importálni?

Ha ehhez még hozzávesszük, hogy a kenyér kivételével egyetlen tal étel mifélesége sem volt normális amerikai szemmel nézve felismerhető és hogy Roebuck kétségbeesett, amikor a tányérja körül felhalmozott különböző formájú és rendeltetésű evőeszközök közül válogatnia kellett, megérthetjük a mély hálát, amelyet John iránt érzett, John ugyanis minden egyes fogásnál a találó asztalról

felvette és odamutatta azt az evőeszközt, amelyik a sorrendben következett.

John nélkül Roebuck teljesen elvesztettnek érezte volna magát.

Hosszadalmas volna, ha a vadásztársaság napjain végigkísérnök John nagyszerű gyámkodásának minden egyes részletét, de megállapíthatjuk, hogy megbecsülhetetlen szolgálatokat tett Mr. Roebucknek. A nyakkendők színeitől és a különböző vendégek helyes címzésétől kezdve a vidéki főúri kastély életének százféle titkáig mindent megsegített a vendéccének. Ha néha Roebuck pillanatnyi idegességgel Johnra nézett, ő mindig megtalálta a módját, hogy feltűnés nélkül átsegítse a váratlan nehézségeken.

Amikor az utolsó nap John az amerikai vendég utitáskáját csomagolta, Mr. Roebuck így szólt:

— John, maga megmentette az életemet. Ezt sohasem fogom elfelejteni.

— Ezt mondván, öt darab tízdolláros bankjegyet nyújtott át összehajtogatva Johnnak, de ez udvarias tiltakozással felemelte kezét és így szólt:

— Sir, ne vegye szerénytelenségnek, de én nem fogadhatok el öntől pénzt. Ha azonban megengedné, egy nagy kérésem volna: kegyeskedjék Sir, engem alkalmazni.

— Ó... kedves barátom, nekem otthon nagyon régi komornyikom van. Ugyan nem olyan nagyszerű, mint maga, de...

— Bocsásson meg, Sir — vágott közbe John — de nem komornyikkalást gondolok, hanem film-színész szeretnék lenni.

Az amerikai szája tátva maradt és szinte dadogva ismételte:

— Filmszínész?... volt valaha színész?

— Az nem, de mindig ez volt a legmerészebb álmom. Otthon gyermekkoromban játékon előadásokon vettem részt és...

Az amerikai filmcézár szellemes tekintete a távolban kalandozott, azután végignézett a „tökéletes komornyik” alakján, elnevette magát és így szólt:

— Rendben van, barátom, ettől a perctől kezdve szerződöttem.

És John a nagy hollywoodi filmgyár összes filmjeiben ezután... a komornyik szerepét játszotta.

CORSO-slágermozgó 5, 7.15 és 9.15.

Telefon: 2065

Tarzan bosszuja

Főszereplők: GLENN MORIS és ELEANOR HOLM

Vigyázat: „gáztámadás“!

Országszerte a legnagyobb rendben folytak le a gázvédelmi gyakorlatok. — Az aradi „frontjelelés“

Az aradi gyakorlat gáz-szakértőjének érdekes megállapításai

Bucurestiből jelentik: Csütörtök délelőtt fél 11 órakor a főváros — természetesen csak elvben — bomba és gáztámadás középpontjába került. A nagyszabású légvédelmi gyakorlatot gondos munkával készítették elő, számos kitűnően felszerelt fedezéket létesítettek és az összes menedékhelyeket még szerdán este felülvizsgálták, hogy vajon biztonságul szolgálják-e a sokezer fővárosi polgár számára. Az összes fedezékeket a legmodernebbül szerelték fel. Pontosan 10 óra 30 perckor, mintegy mágius jelre megkondultak a harangok, megszólaltak a gyárak gőzkürtjei, az őrszemes rendőrök vészjeleket fűtyültek, a kaszárnyákban felharsantak a kürtök, az északi pályaudvaron pedig hangosan beszélő készülékek szólították fel az utazó közönséget, hogy meneküljön a fedezékekbe. A főváros uccáin megbénult az élet, a járművek megálltak és az előre kijelölt mellékutcákba húzódtak. A főuccák és terek pillanatok alatt kiürültek, az emberek villámgyorsan ugráltak le a gépkocsikról, villamosokról és egyéb közlekedési eszközökről: mindenki a legközelebbi menedékhely felé futott.

A vészjelek felhangzásával egyidőben megjelentek Bucuresti felett a támadó repülőgépek, amelyek hadi alakulatokban keringtek a főváros felett és „bombákat“ dobtak Bucurestire. A léghárító szolgálat is működésbe lépett, a gépfegyverek kattogni kezdtek úgy, hogy komoly harci zaj uralkodott az elcsendesedett uccák felett. A sokszázezer lakosú fővárosban természetesen nagyszámban voltak olyanok, akiknek fogalmuk sem volt arról, hogy előre megszervezett légi támadásról van szó. Azt hitték, hogy „valami komoly“ történik, ijedten rohantak az uccára és hatalmas riadalmat okoztak. Általában azonban a közönség elég fegyelmezetten viselkedett úgy, hogy a légi gyakorlat jól sikerült. Féltenegy ótan tíz perccel ismét megszólaltak a gőzsi-pok harangok és fűtyülők, amelyek most már azt jelezték, hogy véget ért a légi támadás. A főváros rövidesen visszanyerte rendes életűtemét.

Az aradi gyakorlat

Csütörtök délelőtt miként országszerte Aradon is délelőtt 10.30 és 10.40 között tartották meg a légvédelmi gyakorlatokat. A sajtóközlemények és a városháza által kibocsátott hirdetések révén a város lakossága kellőképpen értesült a légvédelmi próba időpontjáról és az annak tartama alatt követendő magatartásról.

A városháza mellett működő légvédelmi hivatal Voiticeanu Ioan polgármesteri titkár irányítása alatt gondoskodott arról, hogy a város főutvonalaiban a kollektív védőhelyeket megfelelő jelzésekkel lássák el. Kollektív menedék helyeknek nyilvánították a középületeket, valamint a nagyobb épületek pincéit. Ezekben a helyeken a premilitáris kiképzés növendékei nyertek beosztást azzal a céllal, hogy a közönséget a légvédelmi gyakorlat tartama alatt a menedékhelyekre irányítsák. A megfelelő utasításokat a premilitároknak Olteanu Gheorge kapitány adta. A város területén összesen 500 premilitár nyert beosztást.

A városháza mellett működő légvédelmi hivatal vezetője, Voiticeanu Ioan több tisztviselőt küldött ki a város különböző részeire, hogy ott a gyakorlat lefolyásáról meggyőződjenek. Valamivel fél 11 óra előtt Voiticeanu Ioan több újságíró kíséretében a városháza tornyába ment, ahonnan be lehetett látni a város területének egy jelentős részét. Egy perccel fél 11 óra előtt a polgármester titkári hivatalából egy városi tisztviselő telefonon felszólította a gyárakat, hogy szirénáikkal adják le a szokásos vészjeleket. Ugyanekkor a vármegyeházáról értesítették a főszoigabírói

hivatalokat, ezek pedig a községeket, a gyakorlat megkezdéséről. A városháza tornyában Voiticeanu adta meg a harangjelet és egy pillanat múlva megszólaltak a gyárak szirénái, megkondultak a harangok és a rendőrök sípjeleket adtak le.

A városháza tornyában levőknek érdekes látványban volt részük. A vészjelek hangjaira a bérkocsik, a bérautók, a mellékutcákba vonultak, az autbuszok megálltak, az üzletek redőnyeit és az ablakok függőnyeit lehúzták, a járókelők pedig a kollektív menedékhelyekre siettek. A városháza hivatalai kiürültek, a tisztviselők a pincében berendezett menedékhelyen gyülekeztek és másfél perc múlva az uccákon — a rendőrökön és az egyik parkban békésen sétáló öregúr kivételével — egy lelket sem lehetett látni. Általában a lakosság betartotta a polgármesteri rendelkezés azon részét is, hogy az ablakokon senkinek sem szabad kinnélni, kivétel csak a pénzügyigazgatóság néhány tisztviselője képezett, akik az egyik ablakban állottak.

A 10 perc letelte után a szirénák újból megszólaltak, a harangok megkondultak és az uccákon ismét helyreállt a forgalom.

Voiticeanu Ioan a városháza mellett működő légvédelmi hivatal vezetője, ezúton mond köszönetet a város lakosságának azért a példás fegyelmért, amelyet a légvédelmi gyakorlat tartama alatt tanúsított és ezzel annak sikerét és zavartalan lebonyolítását lehetővé tette.

Pillanattfelvétel az épülő Budapesti Nemzetközi Vásárról

Budapestről jelenti tudósítónk: Repülőgépről készítettek fényképfelvételt a gyors ütemben épülő Budapesti Nemzetközi Vásárról. A szenzációs felvétel érdekes és csalhatatlan bizonyítéka annak, hogy az idei vásár merőben más, mint amilyenek az eddigiek voltak és frappánsan mutatja, hogy a legmodernebb építkezési elgondolásokat milyen csodálatos, új technikai megoldásokkal valósítják meg. Valóságos feihókarcolók nőnek ki a földből a szépen zöldülő városligeti fák között, Kristályüveg-falakból az egyik, töménysavból a másik, van olyan, amelyik hő- és hangszigetelő anyagokból, de még olyan is, amelyik csupa csőből épült — meglepőbbnél meglepőbb konstrukcióval valamennyi.

Még közelebről sem épült fel teljesen a vásárváros, de repülőfénykép máris rengeteget mutat belőle. Textil-, ruha-, kézimunka épp úgy külön óriáspavilonokat kapnak, mint akár a kiállítóként résztvevő hét külföldi ország továbbá az építkezési csoport és a különböző nagyüzemek is. Palotája, tere és uccája lesz a népszerű élelmiszer-csoportoknak és a szin pompás szépségű népművészetnek. Az Iparcsarnokba kerül a nehéz ipar, a Kiscsarnokba a repülőgépkiallítás. Óriási revüszínház, vendég-

Gázszakértői vélemény az aradi gyakorlatról

Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni Olteanu Iie kapitánnyal, aki katonai gáz-szakértő minőségben figyeite, hogyan folyik le Aradon a lakosság passzív védekezése a „légitámadás“ alkalmával.

— Örömmel állapítható meg, — mondotta, — hogy a polgári lakosság átértézte a légvédelmi gyakorlat fontosságát. Az egész város területén a legtükrételesebb rendben folyt le a „menekülés“. Majdnem másfél perc alatt kiürültek az uccák úgy a bel-, mint a külvárosban, tehát nem is volt szükség az előírt három percnél menekülési időre. A katonai előképzősök osztagai, amelyek jórészt a külvárosokban teljesítettek szolgálatot, lelkesen és lelkiismeretesen végezték a reájuk hárult munkát. A légitámadás ideje alatt a tüzoltók a kaszárnyájukban gyakorlatoztak.

— Szakértő szemmel figyelve milyen hiányosságai voltak a légvédelmi gyakorlatnak?

— Néhány apró észrevétel van, de a hiányosságok a legközelebbi légvédelmi gyakorlat folyamán már könnyen kiküszöbölhetők. Például a bérkocsisok lovai egy valódi gáztámadás alkalmával nem viselkednének ilyen jámboran, mint ezalkalommal. A bombák robbanása megvadítaná ezeket a szelid állatokat s akkor megvadult lovak dübörgése, vágatása keltene általános zűrzavart. Azonban, mint említettem, a következő légvédelmi gyakorlat alkalmával tökéletesítjük a polgári lakosság védekezési módszereit. A jövőben a tüzoltóság is tevékeny része lesz a gyakorlatban: a város tercin tából-összetűkelt bódékat gyújtunk fel, és a lángokat a percek alatt helyszínre érkező tüzoltóság fojtja el.

A tervek szerint a jövőben a mentőosztagok létesítése mellett kiképzésben részesítik a 18—35 évjáratú nőket és az 59—69 évbeli férfiakat is. A nők mint ápolónők, első segélynyújtók vesznek részt a légvédelmi munkában és az e korban levő férfiak mint megfigyelők, sebesülthordozók tevékenykednek. Erre vonatkozzak a városházán már a közeljövőben kidolgozzák a terveket, amelyekről annakidején részletes tájékoztatást közlünk.

lők, kávéházak épületei már tisztán látszanak és az egészről egy pompásan elgondolt és példásan rendezett csodálatos vásárváros képe bontakozik ki.

Budapest persze felkészülve várja a vásár idegenforgalmát, várja a vendégeket teljes kényelemmel és nagy olcsósággal. És mindenki örvend annak, hogy kerek egy hónapig idegen szótól lesz hangos a magyar főváros, hiszen az utazási és vízumkedvezményekkel érkező külföldiek akár teljes egy hónapig, április 19-től május 19-ig tartózkodhatnak falai között.

A kedvezmények igénybevételére jogosító vásárigazolványt bárki szerezhethet magának bármely utazási-, vagy bármely menetjegyirodában.

„URANIA“ 5, 7-15, 9-30. Tel.: 12-82.

Az állandó zsúfol házak bizonyítják Walewska grófnő a lemerészab váraozásokat is felülmulja

GARBO legujabb partnere Charles BOYER

Napoleon szerepében ha hataianok közé lépett

A volt cári tábornok halálának titka a Cluj—kolozsvári törvényszék előtt

A dernatatarusi erdőben lejátszódott dráma epilógusa. — Ki felelős a tábornok haláláért

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Érdekesnek ígérkező bűnügy tárgyalását kezdte meg a Cluj—kolozsvári törvényszék. A bűnper előzményei évekre nyulnak vissza. *Konovalf* Hermann volt Wrangel-hadseregbeli orosz tábornok, aki Oroszországból való menekülése után Romániában telepedett le, hosszú ideig vezérigazgatója volt a dernatatarusi „Bitumen R. T.” erdővállalatnak. A Bitumen-vállalat erdőségét 1933-ban *Gatovszky Nicolae* és *Leonida* vásárolták meg. Az átvétel során a volt cári tábornokot leváltották állásából. *Konovalf* a feltételeket méltánytalannak találta és ezért pert indított *Gatovszkyék* ellen, kiket 320 ezerlei járandóság megfizetésére kötelezett a bíróság. Miután ezt az összeget *Gatovszkyék* nem fizették ki, a volt tábornok lefoglaltatta 425 ezer hektár erdőterület kitermelési jogát.

Ez az intézkedés a perek lavináját indította el a volt vezérigazgató és *Gatovszkyék* között. *Konovalf* közben megkezdte az erdő kitermelését és a volt cári tábornok 1935. november 18-án megakarta kezdeni a kitermelést a leszállítását. Amikor erről *Mircescu Ioan*, *Gatovszkyék* igazgatója értesült telefonon értesítette arról a tulajdonosokat, akik ügyvédjük társaságában ezután a helyszínre érkeztek. *Gatovszky Nicolae* *Konovalf*ra kiáltott, hogy

mit keres a portáján és hogyan meri lopni a fát? A volt tábornok társaságában lévő fia botot ragadott és azzal *Gatovszkyra* támadt, ki támadója kezéből kicsavarta a botot, mire a volt vezérigazgató revolvert rántott és a veszekedés hevében rálőtt *Gatovszky Nicolae*re. *Gatovszky Leonida* ekkor kiugrott autójából és bátyja védelmére kelt, de a volt cári tiszt ezt is megsebesítette. Erre *Mircescu Ioan* igazgató fegyverével felbeszította a lövöldöző férfit, aki ugyancsak súlyos sérüléseket szenvedett. A sebesülteket Oradea—Nagyváradra szállították és mindketten fel is gyógyultak.

A véres incidens következtében újabb pert indítottak egymás ellen a harcban álló felek. Időközben a volt tábornok meghalt. A magánvád állítása szerint az orvosi vizsgálat megállapította, hogy idősebb *Konovalf* annak a fegyverütésnek következtében halt meg, amelyet *Mircescu Ioan* igazgató mért a tábornok fejére. *Konovalf* fia erre *Gatovszky Nicolae* ellen könnyű testisértésért, míg *Mircescu Ioan* igazgatót haláltokozó súlyos testisértés oimén jelentette fel.

A bonyolult bűnper ügyében a törvényszék megkezdte a tanúk kihallgatását, amely után a perbeszédre kerül sor. Előreláthatólag ítélet szombatira várható.

Harisnya, szveter, keztyű!

Női, férfi- és gyermek-számok!
Legolcsóbb árban kapható!

Bogyó-nál

Str. Eminescu 1

Egy nem mindennapi siker margójára:

A bucarestii tárlat dicsérettel jutalmazta egy targumures-i, négy elemi végzett kóristaleány képét

Târgu-Mureş—Marosvásárhely. (Az Aradi Közlöny munkatársától.) A bucarestii hivatalos tárlat, az ugynevezett „Salonul Oficial”, annyi művész rejtett vágya és reménysége, néhány heti kiállítás után befejeződött és annak nyomán, érdekes szenzációt termelt ki a véletlen.

A bucarestii tárlaton ezúttal több kisebb-ségi festő és szobrász szerepelt igen előnyös formában, így *Timár János*, a kitűnő portré-típus, aki számos előkelő politikai személyiséget festett le és annak idején a budapesti román követség meghívására, *Ófelsége II. Carol* király képét is megfestette, továbbá *Csomafáy Károly*, a târgu-muresi—marosvásárhelyi fes-

Egy fantasztikus pályafutás érdekes állomásai

tőiskola volt végzett és jelenleg *Medias—Medgyesen* élő növendéke, aki különösen a turisztikai pályázatra beérkezett dekoratív tervezéseivel tűnt ki és meleg fogadtatásban részesült a bansági származású *Rubletzky Géza* szobrászművész is kisebb műveivel.

Mint ismeretes a bucarestii Tárlat előkészítő és csak igaz-vérig művészemberekből és tanárokból álló bizottsága csak a legszigorúbb selejtezés után, igazi művészek műveit fogadja el az ország legelőkelőbb kiállítására.

Ezért keltett meglepetést, hogy a Tárlat katalógusában egy eddig teljesen ismeretlen és művészköri körökben szokatlan nevű művésznő, *Florián Sándor Nusi*, aki lakhelyének Târgu-Mureş—Marosvásárhelyt jelölte meg, szerepelt, akinek három képét fogadta el a kiállításra a bizottság, amelyeket dicsérettel jutalmazott.

A megadott címen azonban hiába keresték Târgu-Mureşen—Marosvásárhelyen a szenzációéhes újságírók az ismeretlen művésznőt, míg a véletlen derítette ki a szenzáció mibenlétét...

Florián Sándor Nusi, a Tárlat jutalmazott festőnője, aki egy csapásra magára vonta az ország művészköreinek érdeklődését és akivel a bucarestii nagy lapok is nagy cikkekben foglalkoztak, jelenleg egy târgu-muresi—marosvásárhelyi kézimunkaüzletnek dolgozik, reggeltől estig szerény honoráriumért kézimunkákat készít és csak lopva és titokban hódolhat régi szenvedélyének, amikor különböző képeken dolgozik.

Sándor Anna egy muresmegyei községben született, mint egy szegénysorsu építészcsalád egyetlen gyermeke és apjának halála után, 12 éves korában került Cluj—Kolozsvárra, ahol évekig nagynénje nevelte.

A négyelemi végzett, de feltűnően nyílteszű kisleány, a cluji színházhoz került tizen-nyolcéves korában mint kardalosnő, ahol két

AVERUS borotvapenge

UJDONSÁG. Forgalomba került a sűrű és durva szakállhoz alkalmas

0,08 mm speciális acél, piros et kettel.

Próbálja ki és nem fog többé más pengét használni

évig működött, onnan visszakerült Târgu-Mureşre—Marosvásárhelyre, ahol szintén egy szintársulat korában kereste meg kenyerét, végül is megcsömörlött a színházról és néhány év óta kézimunkák varrásával tartja fenn magát.

Sándor Anna hosszú évek óta festeget, de inkább a saját maga kedvtelésére és talán sohasem vett volna magának annyi bátorságot, hogy képeivel a bucarestii Tárlatot felkeresse, ha nem, ismerkedett volna meg véletlenül Târgu-Mureş — Marosvásárhelyen *Nasturel Gheorghe* tanárral, aki később Párisba került és ott mint festőművész jelentős sikereket ért el és a bucarestii Tárlat, most az ő műveit is kiemelte. A tanár hamar felismerte *Sándor Anna* kivételes tehetségét, buzdította és irányította, még évek óta Párisból is levelezés útján taníttatta és most, amikor *Sándor Anna* képeinek fényképét kiküldte neki a francia fővárosba, egyenesen felszólította, hogy azokat a Tárlatra küldje be.

Igy lett máról holnapra híres festőnő, a kóristaleányból himzónővé lett *Sándor Anna*, akit azonban nem kaptatott el a siker, továbbra is szorgalmasan dolgozik megbízójának, a kézimunkaüzletnek és csak ha módja lesz rá, akkor fogja elfogadni, a siker nyomán felajánlott ösztöndíjas helyet, a bucarestii főiskolán.
Benczel Béla

A mexikói kormány és az olajtársaságok

Mexiko City. A mexikói kormány az angol kormány jegyzékére közölte, hogy az olajtársaságok kisajátítása közérdekből történt és annak nincs politikai jellege. Az angol olajtársaságok is a mexikói törvényeknek vannak alávetve és nincs jogukban külföldi diplomáciai beavatkozást igénybevenni.

Vegyen részt Ön is az északi államokba

rendezendő nyári tengeri utazásokon:

Északi Sark - Spitzbergák - Norvég Fjordok a „Stella Polaris“

és „Leopoldville“ luxusgőzösökön

19.000 leies népies áron, valamint

Izland - Norvégia - Keleti-tenger

felé rendezendő utazásokon kényelmes holland gőzösökön (csak egységes osztály létezik)

6000 leies mérsékelt áron.

Szórakozási utak az Atlanti óceáni szigetekre (Madeira)

Információk és prospektusok:

Organizatia Romanade Turism, BUCURESTI, Calea Victoriei 10.

TIMISOARA, Str. Venetia 2. Tel.: No. 632.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VASÁR

április 29 — május 9.

1800 kiállító, 7 külföldi állam hivatalos részvételével.

TELEVIZIO!

Repülőgépiállítás, divatbemutató, rádióüzemeltetés rövid és hosszú hullámon építési párti tőzsde, kongresszusok, stb., stb

50%-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a vasútszállás IV. 20-tól, V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között kelent.

A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 20-tól V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés.

Vízummentes utazás egyenként 120 leiert kapható a Europa utazási iroda és a Wagons Ltd.-ek iroda összes fiókjainál.

Törvényrendelet a lapok ellenőrzéséről

A lapkiadónak román állampolgárnak kell lennie
s az évente legalább harmincszor megjelenő
újságok tulajdonosa csak részvénytársaság, vagy
betéti társaság lehet

A törvény a végrehajtásra egy hónapi időpontot ír elő

Bucurestből jelentik: A Monitorul Oficial szerdai száma közli az időszaki közlemények (nap- és hetilapok) pénzügyi alapjainak ellenőrzéséről szóló rendelet-törvényt.

A lapok pénzügyi ellenőrzése

A rendelet-törvény első szakasza szerint az országban megjelenő időszaki közlemények pénzügyeit a törvény rendelkezései alapján ellenőrzik. Minden törvényszék mellett lefektetik az illető törvényszék területén megjelenő időszaki közlemények jegyzékét. Minden időszaki közlemény megjelenése előtt a tulajdonos köteles írásban bejelenteni az illetékes törvényszéken a közlemény címét, megjelenésének idejét, az igazgató és a felelős szerkesztő nevét és lakhelyét, a lapot előállító nyomdát, a lapkiadó társaságot, az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak nevét. A lap megjelenésében beálló minden változást öt napon belül be kell jelenteni az illetékes törvényszéknél. Az ország területén megjelenő időszaki közlemények tulajdonosa, vagy kiadója csak román állampolgár lehet, ugyancsak a részvénytulajdonosok is. Ügyvezető, vagy felügyelőbizottsági tag sem lehet idegen állampolgár.

A napi- és heti lapokat csak részvénytársaságok adhatják ki

A 10-ik szakasz értelmében a nemzeti revelésügyi minisztérium javaslatára a belügyminisztérium kivételes esetekben engedélyt adhat idegen állampolgároknak is kulturális, vagy tudományos jellegű lapok kiadására, de az engedélyt bármikor és indokolás nélkül visszavonhatja. A 11-ik szakasz kimondja, hogy mindazok az időszaki kiadványok amelyek évente legalább harmincszor jelennek meg, kizárólag az illető lap kiadására alakult részvénytársaság, vagy betéti társaság tulajdonosi lehetnek. A társaság részvényeinek névszólóknak kell lenniük és a közlemény felelős aláírója a társaság kiküldött megbízottja. A 12-ik szakasz szerint az évente harmincnél többször megjelenő időszakos kiadványokat kiadó társaságok az első számban kötelesek közölni az igazgatótanács tagjainak és azoknak a részvényeseknek nevét, akik a társasági alaptörvény legalább tíz százalékát jegyezték.

A hivatalos közlemények ingyenes közlése

Ugyanezt tartoznak közölni minden évben a közgyűléstől számított tizenöt napon belül. A lapokat kiadó társaságok tartoznak a kereskedők részére előírt kötelező könyveket vezetni, kötelesek ingyen közölni az összes hivatalos közléseket és a lapban foglalt hibás közlemények helyreigazítását.

Tilos mindenfajta külföldi támogatás

A 15-ik szakasz megtiltja a lap tulajdonosának, vagy kiadójának, hogy bármilyen alakban,

vagy közvetítő személyek útján pénzt, vagy más anyagi segítséget fogadjon el idegenektől s főként külföldiektől. A megállapított hirdetési tarifa alapján történő hirdetés, vagy közlés nem tartozik a szakaszban tiltott cselekmények közé. A hirdetési tarifát, illetőleg a maximális hirdetési díjat minden időszaki nyomtatvány részére a belügyminisztérium állapítja meg minden év elején az ország időszaki nyomtatvány tulajdonosai szindikátusának tagjaiból alakított bizottság javaslata alapján.

Az állam és a hatóságok nem folyósíthatnak pénzt a lapoknak

A 16. szakasz megtiltja, hogy az állam, a megye, vagy a község, vagy bármely más közintézmény titkos alapjaiból akár közvetve, akár közvetítő személyek útján pénzt folyósítsanak az időszakos nyomtatványoknak vagy az újságíróknak. Ez a tilalom nem vonatkozik a külföldön megjelenő időszaki lapokra.

A 17. szakasz kimondja, hogy az újságokat kiadó társaságok kötelesek közölni minden év első negyedében lapjukban példányszámuk elmúlt évi középértékét a társaság mérlegével együtt.

A lapok jövedelmei

A törvény ezután felsorolja az időszakos kiadványok törvényes jövedelmeit. Ezek a jövedelmek előfizetésekből, hirdetésekéből, példányonkénti elárulásból, makulatura eladásából és a tőke kamataiból befolyó összegek lehetnek.

A következő szakaszok a rendelkezések ellen vétők büntetéseit írják elő. A 16. szakasz ellen vétőket megvesztegetésben bűnösöknek tekintik és az erre vonatkozó szakaszok alapján büntetik meg.

A 25-ik szakasz előírja, hogy a belügyminiszter megtilthatja a rendelkezések ellen vétő lapok megjelenését és terjesztését különösképpen akkor, ha azokat idegenek, külföldiek támogatják.

A törvényszékek döntenek a lapok ügyeiben

A 28-ik szakasz a törvényszéket hatalmazza fel annak megállapítására, hogy az időszakos kiadványt a jelen törvény értelmében idegennek kell-e tekinteni? A törvényszéki ügyszékek kötelesek háromhónaponként átvizsgálni a sajtóvállalatok

Az ODOL olyan szájfertőtlenítő, amely mindennapi használatnál megakadályozza a rothadási és erjedési folyamatokat a szájból és a fogakat a romlástól megvédi.
Aki ODOL fogpépet használ, helyes száji- és fogápolást végez.

Odol

könyveit annak megállapítására, hogy eleget tesznek-e a törvény rendelkezéseinek? Ennek megállapítására az ügyészségek és a pénzügyi ellenőrök illetékesek és a vállalatok tulajdonosai kötelesek rendelkezésükre bocsátani minden olyan okmányt, üzleti könyvet, levelezést, amire szükségük van.

Egy hónapon belül kell foganatosítani a törvény intézkedéseit

A 31-ik szakasz szerint az időszakos kiadványok tulajdonosai a 30-ik szakaszban említett közlést tartoznak megtenni a törvényrendelet megjelenésétől számított egy hónapon belül, a külföldiek pedig két hónap alatt tartoznak rendezni jogaikat. Azokat a lapkiadókat, akik két hónapon belül nem fektetik föl az előírt üzleti könyveket, százezer lejig terjedő pénzbüntetéssel büntetik. A 37-ik szakasz végül kimondja, hogy az állami, megyei, községi, vagy bármely más közintézmény hirdetéseit csupán a miniszterelnökség útján tehetik közzé és a miniszterelnökségnek van joga megjeleníteni azokat a lapokat, amelyekben a hirdetés közlése történik.

A törvény indokolása bejelenti, hogy a közel jövőben a sajtóügyekre vonatkozóan törvény jelenik meg s ez fogja rendezni az újságírók helyzetét is.

Nagyszabású közmunkák a vasutnál

Új kettős vasutvonalak és vasuti hidjavítások terveit hagyta jóvá a minisztertanács

Bucurestből jelentik: Ma délután minisztertanács volt, amelyen a közlekedésügyi minisztérium és a nagyvezérkar ajánlására a vasutnál a következő közmunkák elvégzését

hagyták jóvá:

Kettős vasutvonal létesítése Apahida és Războieni—Székelykocsárd, valamint Războieni és Teius—Tövis állomások között. Vasutvonal építése Bumbesti—Vazeni, Ilva Mică—Vatra Dornoi és Tulcea—Babadag között. Elhatározták ezenkívül a javító állomások számának növelését és a vasuti hidaknak rendbehozását a következő vonalakon: Apahida—Oradea—Nagyvárad, Apahida—Dej—Dés, Dej—Sarmasag, Teius—Războieni—Székelykocsárd, Jibou Mare—Zsibó, Teius—Tövis—Arad, Câmpina—Braşov—Brassó, Dej—Dés—Ilişeu—Zsibó, Piatra Olt—Sibiu—Szeben. Megjavítanak ezenkívül 250 mozdonyt, 4000 vasuti kocsit és rendelést eszközölnek 50 új mozdony szállítására. (Rador).

A kereskedők és iparosok tíz százaléknyi képviselőket kapnak az új parlamentben

— Rendelet-törvény készül a szakkamarák újjászervezéséről —

Bucurestből jelentik: A kormány megkezdte a szakkamarák újjászervezéséről szóló rendelet-törvény tervezetének elkészítését. Ez a rendelet-törvény azt a célt szolgálja, hogy megkönnyítse a kereskedőknek és iparosoknak az ország parlamentjében való képviselőtét. Így tehát a szakkamarák jelenlegi törvényét összehangba hozzák az új alkotmány intézkedéseivel, amelyek a kereskedők és ipa-

rosok alaposabb parlamenti képviselőtétéről gondoskodnak.

Az Argus értesítése szerint a fentemlített foglalkozási ágak képviselői az új parlamentben az összes képviselők tíz százalékát teszik majd ki. Ezt az arányt azonban természetesen nem a szakkamarák új törvénye hanem az új választói törvény állapítja majd meg.

CENTRAL

Shirley Temple

legelőször szerepelt,
legjobb filmje

Ma premier!

5, 7.15 és 9.15 órákor

Heidi, a hegyek leánya

SELECT: 5, 7.15 és 9.15 órákor

HARRY PIEL legkülönlegesebb filmje

Az utolsó pillanatban 90 Minuten Aufenthal!

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

Kemal Attatürk színes ceruzái

A „Paris Soir” érdekes történetet ír meg Kemal Attatürkről, aki remény megbetegedett, de azóta állapota javulóban van.

„Törökország újáteremtőjének az a szokása, hogy ha valakivel tárgyal, íróasztalánál ülve, beszéd közben a kezéjébe helyezett színes ceruzákkal gyors vázlatokat vet papírra. Mígán sebesen beszél s gondolatmenetének majd minden fontosabb részletét azon nyomban „illusztrálja”, ezek a villámgyorsan felrajzolt képecskék nem kis ügyességet s mesterségbeli tudást kívánnak. A Ghazi még vezérkari tüzértiszt korában tanult meg ennyire bánni a ceruzával s talán erre a képességére a legbüszkébb.

Egy ízben régi barátját, az azóta elhunyt Sharik tábornok volt washingtoni török követet fogadta kihallgatáson. Ez megkérdezte tőle, miért helyezte át annakidején a fővárost olyan hirtelen Konstantinápolyból Ankarába?

— A dolog igen egyszerű — felelte Attatürk s felemelt egy kék írót. — Itt állomásozott az angol flotta, a Boszporusban (kis kék hajókat rajzolt a fehér papírlap jobbsarkába). Itt volt az én palotám (házikó a balsarkában, feketével). Véleményem szerint egyetlen ágyúlövés (s már fel is változta pirossal a golyó röppályáját), rombadönthette volna előlki rezidenciámat. Ezért vonultam el jó messzire, a sivatagba.

Sharik tábornok megköszönte a magyarázatot aláíratta és elkérte a rajzot és otthon bekereteztette ezzel a szöveggel: „Ankara alapításának hiteltel története. Elmondja: Kemal pasa”.

— **IDŐJÓSLAT.** Várható időjárás: Felhős égbolt, a hőmérséklet csökken. Az ország különböző részeiben esőzések.

— A prágai szovjetkövet bucurești-i látogatása. Bucurestiből jelentik: Alexandrovski prágai szovjet követ tegnap a fővárosba érkezett.

MEGBIZHATÓ jégelőfizetés és jégrendelés
háztartásoknak **REUSZ** legolcsóbban üzleteknek, volt **REUSZ** hazaszállítva
Flora S. A., Tel. 1141. **MŰJÉGGYÁR**
Bul. Reg. Ferdinand 33.

— Titulescu professzor — betegszabadságon. Bucurestiből jelentik: A bucurești-i egyetem tanácsa tegnap este tartott ülésén többek között meg hosszabbította Titulescu jogkari tanár betegszabadságát 1938. július 1-ig.

— **Boila Romulust kihallgatták a Skoda-ügyben.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék III. szekciója előtt szerdán az ismeretes Skoda-ügy került tárgyalásra. A tárgyaláson kihallgatták Boila Romulust, C. Gheorghescut és S. Popescut.

— **Közhivatalok husvétli szünete.** Bucurestiből jelentik: A közhivatalok csütörtökön, április 21-én délben kezdik meg a husvétli szünetet, amely április 27-én, szerdán délután 4 óráig tart. A miniszterelnök elrendelte, hogy valamennyi római katolikus vallású köztisztviselő, katonatiszt, katoná és iskolai tanuló, április 14-től 18-ig, a római katolikus husvétra való tekintettel, fel legyen mentve szolgálatáról, illetve az iskola látogatásáról. (Rador).

— **NEM KELL MA ISKOLÁBA MENNIÜK A RÓMAI KATOLIKUS KÖZPISKOLAI TANULÓKNAK.** A tanügyi felügyelőség csütörtökön még a keltő időben juttatta el az aradi állami középiskolákhoz a miniszteri intézkedést, amelynek értelmében nagypéntek és nagyszombat napjain felmentik a tanítás látogatásáról a római katolikus tanulókat. A rendelkezést a Moise Nicoară és Ghiba Birta tanintézetek igazgatói tudomására adták a növendékeknek, akiknek így pénteken és szombaton nem kell iskolába menniük és látogathatják a nagypénteki és nagyszombati istentiszteleteket.

— A „SOCIETATEA GENERALA A PENSIONARILOR CFR, FILIALA ARAD” értesíti a CFR, valamint a volt ACSEV nyugdíjasokat is, hogy az április havi nyugdíjakat a CFR-palotában az alábbi sorrendben fizetik: Kedden reggel 8 órától 12-ig a volt ACSEV nyugdíjasok kifizetésére kerül a sor. Kedden délután 5-7 óra között folytatják a volt csanádi nyugdíjasok illetményének kifizetését, de sorra kerülnek a CFR nyugdíjasok is. Szerdán reggel 8-12-ig és délután 5-7 óra között a CFR nyugdíjasokat fizetik 1-300-ig, míg csütörtökön 8-1-ig ki kell fizessék az összes vasutas nyugdíjasokat.

— **Eltélt volt földművelésügyi kabinetfőnök.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék kéthónapi fogházbüntetéssel sújtotta Micu Alexandru volt földművelésügyi miniszteriumi kabinetfőnököt mert 300 ezer lejt vett fel a tárnava marmarogyai Megiesia falubeli földművesektől azért, hogy 200 hold szántóföldet sajátítsanak ki részükre. Micu az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

Nagypéntek

Ezerkilencszázöt évvel ezelőtt a Koponyák hegyén, a kereszt sulya alatt hajtott meg Krisztus, aki a szeretet igéjével akarta megváltani a világot. Durva római zsoldoskatonák gyötörték elkínzott testét és a tömeg ujjongása között szegtek a keresztfára, a fájdalom kínjaiban lemagasztosult test minden lehulló vércseppje a szeretet oltárán kiöntött áldozat volt, mely a hit erejét ültette az emberek lelkébe. A Megváltó tragédiájának emlékét a katakombák mélyén ünnepelték meg az első keresztények, akik hitükért lelkes alázattal tudták meghalni, mint Krisztus a Golgothán.

Nagypénteken elnémulnak a harangok. — a világ keresztényei Krisztus jelképes koporsójához járulnak és imába merülve várják a holnapot, amidőn majd harangok új zugása hirdeti: Krisztus feltámadott!

— **Az államvasutak magánjogi felelőssége.** Bucurestiből jelentik: Közlemény jelent meg, amelynek értelmében az autonóm államvasutak szervezeti törvényének megfelelően az államvasutat felelősségre lehet vonni, ha olyan esetről van szó, amikor magánszemélyt kell kártalanítani a CFR személyzete által elkövetett cselekmény miatt.

— **Félföldali hűdében szenvedő betegeknek** gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelként egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legcsekélyebb mértékben is erőlködnie kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— **Autobuszba szaladtak bele a megriadt lovak.** Mureșan Ioan, aradi fuvaros, aki a Ciobanului-uca 16. szám alatt lakik, tegnap este 8 óra tájban néhány percig őrizenül hagyta kétlovas szekerét. A lovak megijedtek a közelben elhaladt autók zajától és ezért vad futással elindultak. A vezető nélkül vágató lovak beleszaladtak a Micălaca—Mikelaka és Arad között közlekedő 10-es rendszámú autobuszba. A karambal szerencsére nem járt súlyosabb következményekkel. A gondatlan fuvaros ellen a rendőrség eljárást indított.

— **Ellopták a dohányát.** Klein László, aradmegyei Curtici—Kürtös községbeli kereskedő bejelentette az aradi rendőrségen, hogy meglopták. Eddig még ismeretlen tettesek Aradon 3000 lei értékű dohányárut loptak el a kereskedő kocsijáról. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség vizsgálatot indított.

Nászutasok

— De, Friczl, mi jut eszedhez?! És éppen itt, ahol amny ember látja?...

Beretvás és Sarlós

Budapest, IV. Váci-uca 20.

Fehérnemkészítők, nyakkendőkülönlegességek

Villanyvilágítást kér

Buteni — Körösbökény lakossága

Az aradmegyei Buteni—Körösbökény község lakossága már régebben mozgalmat indított annak érdekében, hogy a fejlődőképes falvat villanyvilágítással lássák el. A község vezetősége ismételten is foglalkozott a fontos problémával és a szakértői jelentések alapján megállapították, hogy jóval több, mint félmillió lei szükséges a villanytelep felállítására, valamint az azzal kapcsolatos szerelési munkák elvégzésére. A község vezetősége 400 ezer lejt irányzott elő a villanytelep felállítására, míg a hiányzó összeg fedezésére a miniszterium hozzájárulását kérték. Az erre vonatkozó kérvényt már elküldték az illetékes miniszteriumhoz és Buteni—Körösbökény lakói remélik, hogy a miniszterium kedvező válasza a közeljövőben meg is érkezik.

— **FOLYNAK AZ ÜGYVÉDKAMARAI NYELV-VIZSGÁK.** Még az ügyvédszövetség ismeretes határozata előtt, amely mint ismeretes, a nyelvvizsgát csak azok számára tette kötelezővé, akik tanulmányaikat nem az országban végezték, egyes ügyvédkamarák már le is vizsgáztatták nem román nemzetiségű tagjaikat. Huszában a kamara három nem román tagja a napokban állt vizsgára a kamara dékánjának elnöklété alatt álló bizottság előtt. Mindhárom leolt sikerrel tette le a nyelvvizsgát.

— **Halálozás.** Özv. Rotter Henrikné, szül. Jónás Jolán, 13-án este hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 15-én délután fél 3 órakor lesz a régi neológ zsidótemető halottasházából.

— **A pinehursti malacverseny.** Az amerikai Pinehurstben furcsa divat a malacverseny. Fialat hölgyek hajtják maguk előtt a fekete malacokat és a győztesre nagy fogadásokat köt a sokezer lőnyli közönség. Ilyen és ehhez hasonló rendkívül érdekes aktuális furcsaságokat közöl fényképekkel Tolnai Világlapja új száma.

— **A tornaegyesület turista-osztálya az ünnepekre egy- és két napos turákat indít a Podgoriara.** Indulás vasárnap reggel a 8 órai villanyossal: Covásinti—vizválasztó gerincut—Ciclora, innen az egynapos tura visszajön Livadara, míg a kétnapos tura lemegy Casoiara hálásra. Másnap utirány: Ivănița—Livorșe—Radna. Vezető: Glück László. Szombat éjjel 2.30-as CFR vonat indulással egynapos nagytúra, utirány közösen megbeszélve. Vezető: Márkus Béla. A kerékpáros csoport körturát rendez a következő utiránnyal: indulás vasárnap reggel fél 8 órakor a villamos állomástól: Radna—Soimosvár—Lipova—Baile Lipova—Engelsbrunn—Sf. Nicolaul Mic—Arad. Vezető: Wagner László. Minden turán vendégek is részt vehetnek. Április 23., 24. és 25-én Bihar-i tura: Meziad-i cseppkő barlang—Petroasa—Ceate-Csodavár — Someșbazar—Padiș—Galbina—Balaisa—Ponor. Kötött létszám. Jelentkezési határidő április 20. Könnyű- és nehézturnák. Vezető: Glück László. Ezenkívül a husvétli ünnepekre több kisebb turák lesznek. Részletes felvilágosítás az egyesületi helyiségben.

Legkedvesebb husvétli ajándék

WEIL virágüzletből

egy izléses csokor vagy cserépvirág

Oriási választék! Newman-palota

Dinamitrobbanás Resita környékén négy halottal

Lugoj—Lugosról jelentik: Borzalmas halálos szerencsétlenség történt egy Resita melletti kőbányában. Jurescu György, Lima Dániel és Leia Péter munkások egy barakkban hét kilógram sziklarobbanásra szánt dinamit úgynevezett „előmelegítését végezték. A nagy mennyiségű dinamit eddig még ismeretlen okból hirtelen felrobbant, a barakot a levegőbe röpítette, a 4 munkást pedig felismerhetetlen darabokra tépte szét. A szerencsétlen emberek testrészeit és a barakk maradványait ötvenméteres körzetbe röpítette szét az iszonyatos robbanás. A szerencsétlenség ügyében a hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, f. hó 17-én, vasárnap, — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 8 órától 10 óráig: Grădiște—Mosóczy-telep, Pârnea, Str. Ghiza Birta, Str. Mocioni és az ezen utcák által határolt részekben.

Egy próbavásárlás: meggyőzi az igen t. vevőközönséget arról, hogy a legesebb és legjobb

husvéti tojások és nyulak

„SELECT“ cukorka üzletben,
Str. Goldis 1. (v. Buvas-palota)
anona naponta érkeznek a legfinomabb desszertek, caramellák és mindenféle nemű cukorkák óriási választékban

— Erdőüz Arad megyében. Veszedelemnek mutatkozó tűz keletkezett tegnap délután az arad megyei Căpruta község határáról néhány kilométerre elhúzódó állami erdőszélen. Az állami erdőben lévő, mintegy 20 hektár kiterjedésű tisztásán keletkezett a tűz. Egy disznópásztor gondatlansága idézte elő a tüzet. Ez a szeles, csipős időben melegedés céljára tüzet rakott. A szél szétvitte a parázsdarabokat és ezek lángalobbantották a közelben lévő lehullott faleveleket. A lángok rohamosan terjedtek és időközben alarmozott lakosság és hatósági személyek önfeláldozó munkájának tudható be, hogy a tűz nem terjedt át a közeli fákra is. A tűz több hektár területen pusztított. A gondatlan pásztor ellen vizsgálatot indítottak.

— Imakönyvek első áldozásra Kerpelnél.

— Leleplezett vasúti jegycsalók. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrhatalóságok az államvasut szerveivel egyetemben nagyarányú vasúti jegycsalást lelepleztek le. A hamisítók elsősorban III. osztályú jegyeket hamisítottak, használt jegyeket vettek, amelyeket a használt jegyek tíz százalékáért vettek. A hamisításba több vasúti alkalmazott is belekeveredett. A társaság vezérénel tartott házkutatás során többszáz hamisított jegyet találtak a hatóságok.

— Székrekedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megéli, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja, s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát

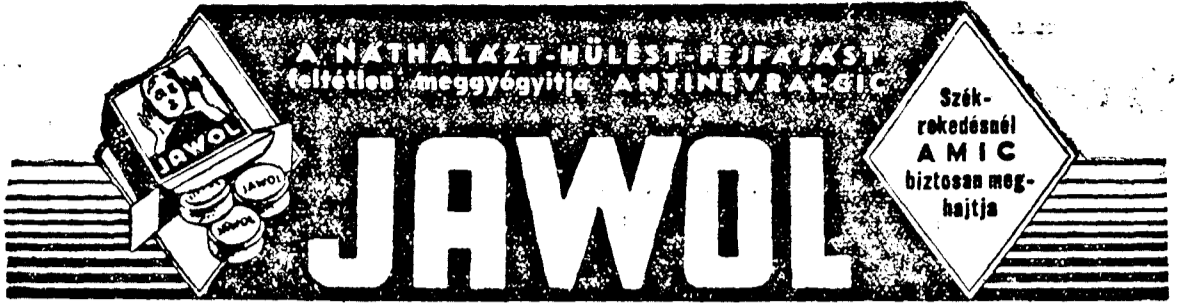
— Megjelent a Színházi Élet husvét albuma. Zilahy Lajos vezércikke vezeti be a Színházi Élet szenzációsan gazdag és érdekes tartalmú husvét albumát. A husvét album darabmelléklete NYÍRÓ Józsefnek csodálatosan szép, nagyszerű szindarabja. „A Jézusfaragó ember“. Bácskai Magda cikke, Zágón István mozikritikái, nagy sportrevü, 1000 pengős pályázat a rejtélyrovatban. Kötetmelléklet a „Késő...“ című tangó a „Hotel kikelet“ filmről. Rengeteg kép és nagyon sok cikk, sport, novella van még a husvét albumban, amely színes gyermekklappal. Rádió Világhíradóval együtt 25.— lei.

BUDAPEST

legelőkelőbb zenés polgári szórakozóhelye a

BELVÁROSI
KÁVEHÁZ,
Apányi-tér.

A NÁTHALAZT-HÜLLÉST-REJEZŐKÉST
feltétlen meggyógyítja ANTINEVRAEGIC

Székrekedésnél
AMIC
biztosan meg-hajtja

— Felülvizsgálják az Igazságügyi miniszteriumi tisztviselők anyagi és polgári helyzetét. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyi miniszterium megcáfolta az egyik fővárosi lapnak azt a hírt, amely szerint a bírák vagyoni helyzetének ellenőrzését készítik elő. Az igazságügyi miniszter kijelentette, hogy tényleg adott ki utasítást arra nézve, hogy minden egyes tisztviselő tegyen jelentést polgári és anyagi helyzetéről, ez azonban nem függ össze a vagyonellenőrzéssel. (Rador).

Felbujtó: a rádió

Joseph Carré 71 éves sainte-savinel lakos múlt héten revolverrel fölbeltte szomszédnőjét, a 40 éves Helene Millont, majd halántékára szorította a revolverét és fölbeltte önmagát is. Az öreg Joseph Carré régóta haragudott szomszédnőjére: Helene Millon szenvedélyesen szerette a rádiót, egyedülálló asszony volt, egyetlen szórakozása a rádiózás. Joseph Carré többször kérte szomszédnőjét, hogy ne rádiózzon annyit, vagy ha rádiózik, akkor halkítsa le a készülékét, amennyire csak lehet. Csütörtökön este nagyszerezené zenét közvetített a rádió. Milonné megelégedett szomszédjának tett ígéretéről és kicsit hangosabban igazította a készülékét. Éjszaka nem történt semmi, de korán reggel Joseph Carré berontott szomszédnőjéhez és éles hangon felkiáltásra vonta az éjszakai rádiózásért. Néhány percig kiabált, aztán elővette revolverét, lelőtte Millonné és fölbeltte önmagát. Mindkettőjüket életveszélyes állapotban szállították kórházba.

— „Palotaforradalom“ a Vitorulnál. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapokban tegnap a következő hír jelent meg: A „Vitorul“ szerkesztőségének legnagyobb része kilépett a lap szolgálatából és lemondott állásáról.

Legpraktikusabb husvét ajándék a Model Salon-ból, Minorita-templom mellett.

Tavaszi gyermekajándék, runa és kalap.

Rendelés 24 óra alatt eszköz öntetnek. Olcsó árak!

— Román—olasz tárgyalások a kettős adóztatás elkerüléséről. Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy az olasz kormánytól előzetes megkeresés érkezett ezirányban, a pénzügyminiszterium megkezdte a kettős adóztatásról szóló román—olasz egyezmény előkészítésének munkálatait.

Politikai stílus

GABI: (12 éves) Nálunk tegnap Marit designálták...

PISTI: (13 éves) Hogyan bukott meg Julius?

GABI: A széleskörű pénzügyi felhatalmazás kérdése buktatta meg.

PISTI: Miért?

GABI: Anélkül, hogy felhatalmazták volna, a piac-pénzből „széleskörű“ kiadásokat eszközölt.

PISTI: Hallatlan. És a múlt héten a Rózi miért mondott le?

GABI: Ő a véderő-kérdésen bukott el...

PISTI: ???

GABI: Anyuka kiutasította a konyhából a katonáját...

PISTI: És most mit gondolsz, Mari designálása után kormányon marad?

GABI: Ah, semmiesetre sem. A pénzügyi válságot nálunk ő sem tudja megoldani. Bekövetkezik rövidesen majd meglátod — az Anschluss...

PISTI: Hogyan?

GABI: A szobát egyesítik a konyhával és nem nevezünk ki többé senkit, hanem magunk mosogatunk.

PISTI: Szóval...?

GABI: Szóval is, tettel is: áttérünk a gazdasági önállóságra...

(bár—)

Borzalmas családirtás Berlinben

Berlinből jelentik: Szörnyű családirtás fedeztek fel tegnap az egyik bérkaszányában ahol egy lakásban holtan találták a lakás tulajdonosnőjét, egy elvált asszonyt aki három gyermekét és saját magát gázzal megölte.

Végre odevutottunk, hogy

láthatatlaníthatjuk magunkat!

Divat lesz nemsokára a láthatatlanítás, mondjuk legalább annyira, mint a szörtemelés. A nagyvilági, vagy társasági hölgy budoarjában természetesen ott lesz a láthatatlanító-készülék.

A világ leghatásosabb produkciója, ilyen mutatvány eddig legfeljebb csak a fantasztikus regényekben fordult elő.

A láthatatlanná tett médium semmit sem érez, helyéről el nem mozdul, a sötét szemüvegen keresztül a vele szemben állókat világosan és tisztán látja, míg őt senki.

Husvét vasárnapján, április 17-én a Városi Színházban Körösladányi mester közkívánatra megismétli előadásait: a különleges intenzitású sugárakkal való láthatatlanítást. Minden aradnak meg kell nézni ezen a napon ezt a szemképrátató csodát, annál is inkább, mert Bucuresti és Ardeal nagyobb városai türelmetlenül kérik a bemutatását. Aradváros közönsége látja minden várost megelőzően.

Jegyekről tanácsos előre gondoskodni, tekintettel a nagy érdeklődésre, már szerdától kezdve 10—1-ig és 5—7-ig a színházi pénztárnál. Helyárak 20—60 leig, plusz taxák.

— Az Aradi Nőifodrázmesterek Szindikátusa értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy április hó 18-án, a román. kath. husvét másodnapján, az ősszes nőifodrász-szalokok egész nap zárva tartanak.

— Új városközi autóbusz-járatok. Bucurestiből jelentik: Az államvasutak a következő városközi gépkocsi-járatokat állított forgalomba. Aradi központ: Deva—Hateg, Deva—Dobra, Deva—Brad, Deva—Orăștie—Alba Iulia. Ezenkívül az orsovai központnál is több új vonalat létesítettek.

— Turisztika. A Carpatina turista-egyesület Czárán I.-osztálya kirándulásai: F. hó 16-án: indulás délután fél 3 órakor a villanyossal. Utvonal: Livada—Casoia. Visszatérés: hétfő este. Vezető: Mihalik Gyula. F. hó 16-án: indulás a CFR vonattal éjjel 2 órakor. Utvonal: Gara Nadas—Valea Nadas—Debella—Gora—Ieritza—La Sula—Ivănița—Highis—Casoia. Itt megszállás. Hétfőn tovább: Cicioara—Cărciuma—Livada. Vezető: Timkó Ernő. Nehéz tura, csak gyakorlott turistáknak. A kirándulásokat csak kedvező idő esetén tartjuk meg. Kérjük tagjainkat, kik a paringi turára jelentkeztek, szerda este fél 9 órakor a hivatalos helyiségünkben tájékoztató megbeszélésre jelenjenek meg.

— Pompás husvét ajándék a Délibáb új száma, amelyet a legkiválóbb írók és hírlapírók, így Babay József, Bozay Margit, Felkay Ferenc, Kőváry Gyula, Lakatos László, Ujházy György és még számos más író munkái gazdagítanak. A Délibáb új száma nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— Nem áprilisi tréfa a LÁTHATATLAN „M“ SUGÁR... mert azt KÖRÖSLADÁNYI MESTER a közeljövőben a nagy nyilvánosságnak be fogja mutatni.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Mária 25. (Tel. 15-10.)

DANCIU gyógyszer-tár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel. 15-78.)

BERGER gyógyszer-tár, Saguna ut
BERNÁTH gyógyszer-tár, állomással szemben

Saját pénzszekrénye

elevenen temette magába a dusgazdag milliommot

13 millió dollárt hagyott a családjára

Athénből jelentik: Husz évvel ezelőtt vándorolt ki Apostolos Kuskalas koldusszegényen Amerikába, de szerencsés spekulációk folytán az amerikai milliomosok közé került. Galvestonban élt pompás palotájában. A galvestoni rendőrség több, mint egy hónappal ezelőtt jelentést kapott arról, hogy a görög milliomosnak nyoma veszett, eltűnt lakásáról és senki sem tudja, mi történt vele. A rendőrség azt hitte, hogy talán gangszterek rabolták el és tartják fogva, hogy azután magas váltásdíj ellenében kiadják. Egy hónapig várt és nyomozott a rendőrség, de mivel már semmi körülmény sem merült fel, amiből a milliomos tar-

tózkodási helyére következtetni lehetett volna. A vizsgálóbíró, hogy esetleges nyomokat találjon, alapos házkutatást tartott a palotában. A házkutatás során mechanikusok segítségével felnyitották a milliomos óriási pénzszekrényét is és amikor a pénzszekrény ajtaját kinyitották, a milliomos holtteste zuhant a vizsgálóbíró lába elé. Megállapították, hogy a milliomos belépett a pénzszekrénybe és véletlen folytán becsapódott mögötte a pénzszekrény ajtaja, úgyhogy elevenen eltemette magát és éhenhalt a milliói között. 13 millió dollárnyi vagyonát felesége, akivel évek óta ellenséges viszonyban volt és négy fia öröklé-

Új szabályrendelet a politikai elítéltek büntetésének kitöltésére vonatkozólag

Ismeretes, hogy a H. Carol-büntetőtörvénykönyv különválasztja a politikai bűntényekből és bűncselekedetektől származó szabadságvesztéssel járó büntetéseket a közjogi bűntetésektől. A politikai elítéltekkel kapcsolatosan a törvényvéleményező tanács szabályrendeletet készített, amely előírja a bűntetések kitöltésének módozatait és a politikai bűnesetekből kifolyólag elítéltekkel kapcsolatos biztonsági intézkedéseket. A szabályrendelet érdekessége, hogy megkülönböztetett bánásmódot ír elő a politikai foglyok tekintetében.

Az új BTK háromfajta politikai büntetést ír elő: súlyos, szigorított és egyszerű fogvatartást.

A SÜLYOS FOGVATARTÁSRA ÍTÉLT politikai foglyok a fegyházban külön célra kijelölt részében töltik ki büntetésüket. Nappal kötelesek valamelyes ipari, mezőgazdasági vagy más jellegű közhasznú munkát végezni a többi elítéltekkel, de éjszaka külön cellákban helyezik el őket. Az általuk végzett munka díjainak háromnegyed része illeti meg őket. Ha életfogytiglani elítéltekről van szó, a fogoly háromnegyed részét használhatja fel a saját céljaira, míg a másik kétharmad részét töltik ki. Ezeket az elítélteket csak családtagjaik és azok is csak havonta egyszer látogathatják meg s levelet is csak havonta egyszer kaphatnak, vagy küldhetnek. Ellátásukat kívülről beküldött ételekkel javíthatják és dohányozhatnak is.

A SZIGORÍTOTT FOGVATARTÁSRA ÍTÉLT

politikai foglyok már enyhébb bánásmódban részesülnek. Ugy nappal, mint éjszaka közös teremben tartózkodhatnak és saját ágynak valamint más saját tárgyakat használhatnak. Havonként kétszer küldhetnek, vagy kaphatnak levelet és családtagjaik is havonta kétszer meglátogathatják őket.

AZ EGYSZERŰ FOGVATARTÁSRA ÍTÉLT

politikai foglyok már kivételes bánásmódban részesülnek. Ugy nappal, mint éjszaka közös

teremben tartózkodhatnak, de külön cellát is kérhetnek. Dolgozni nem kötelesek, csak, ha akarnak és maguk választhatják meg a munka válfaját. Munkájuk díjának háromnegyed része illeti meg őket és ebből csak egynegyed részt tőkésítenek, míg a többi saját céljaikra használhatják fel. Egyszer hetenként családtagjaik, vagy idegen személyek látogatását fogadhatják és havonta négyszer írhatnak, vagy küldhetnek levelet. Saját ágyukat és tárgyikat használhatják, naponta két órát sétálhatnak a fegyház udvarán, a fegyházigazgatóság ellenőrzése mellett könyveket és folyóiratokat is kaphatnak.

Tulzások kerülésére szólította fel az ügyvédeket lamandi igazságügyminiszter

Iasiból jelentik: Victor Lamandi igazságügyi miniszter Iasiban meglátogatta az ügyvédi kamarát és fontos kijelentéseket tett. Az igazságügyminiszter hangoztatta: soha sem gondolt arra, hogy az ügyvédi kamarák önkormányzatát megszüntesse. A kamarák nacionalizálásával kapcsolatban azonban felhívta a

Weinfeld Rózi kozmetika
Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 22-92.

Háromhavi elzárás bárányszőrméért

Az aradi törvényszék második tagozatának Costa dr.—Spornic-tanácsa egy Timișoara—temesvári szücs érdekes bűnperét tárgyalta. Bucki-Bivas nevű Timișoara—temesvári szücsmester a múlt év áprilisában bárányszőrmét akart Jugoszláviába vinni. Szabályszerűen megvámoltatta az árut és a vámhatóságok előtt kijelentette, hogy 474.685 lei értéket képvisel az általa szállításra kerülő szőrme. A vámhatóságok ismét felértékeltek az árut és kétségszűen megállapították, hogy a szücsmester nem vallotta be a teljes értéket és annak valódi értéke a bejelentett összeget pontosan 579.515 lejellel haladta meg. Nyomban megindult az eljárás a szücsmester ellen és a legfelsőbb vámhatóságok kivetették az ilyenkor szokásos bírságot a hamis érték-bevallás miatt. A bírság összege 1 millió 738.545 leit tett ki. A vámbírságot a szücsmester megfellebbezte, de a törvényszék a fellebbezést elutasította. A vámbírsággal egyidejűleg bünyügyi eljárás indult meg a szücsmester ellen és ez az ügy került az aradi törvényszék elé.

A mai tárgyaláson kihallgatták a váminspektórokat, akik vallomásaikkal megerősítették azt, hogy a szücsmester szándékosan vallott be kevesebb értéket, mint amennyit a bárányszőrme valóban ért. A szücs viszont azzal védekezett, hogy áru nem is, az ő tulajdonát képezte, ő mint egyszerű közvetítő szerepelt az ügyben, tehát nem rajta múlt, hogy nem a valódi értéket tüntették fel a vámolásnál. A törvényszék ezt a tényt nem látta bebizonyítottának és Rozvan Emil dr. a Banca Națională képviselőjének felszólalása után a szücs mestert 3 havi elzárásra ítélte.

„N ilások“, e ymás között

Budapest. A rendőrség ma letartóztatta Lévay Árpád, ölcésésztanterhelő, a „Szent István“ nemzeti bajtársi szövetség gazdasági csoportjának alvezérének kormányzósértés miatt. Mint a legitimista bajtársi szövetség vezetője tagja röpirat-kéziratot adott át kinyomtatás végett egy budapesti Szentkirályi-uccai nyomdásznak. A röpirat jobboldali politikások ellen szólt. Amikor ma Lévay Árpád a röpiratokat el akarta a nyomdából szállítani, nyilaskeresztes fiatal emberek megtámadták, majd a nyomdából detektívek jöttek elő, akik megakadályozták a verekedést, azután pedig Lévayt a röpiratokkal együtt a rendőrségre kísérték. Itt közölték vele hogy kormányzósértés miatt letartóztatják. Lévay kijelentette, hogy a röpirat utolsó két mondatát, amely a kormányzósértés kritériumát tényleg kimeríti, mások írták bele. A detektívek erre kimentek a nyomdába, hogy behozzák az eredeti kéziratot, de azt már nem lehetett megtalálni.

A magyarországi Társadalombiztosító Intézet

mozgalmat kezdett a világnézeti harc abbanhagyásáért

Budapestről jelentik: Huszár Aladár volt főpolármester, az Országos Társadalombiztosító Intézet elnöke, mozgalmat indított a magyar összefogás érdekében és nyilatkozott az Újságnak. Kifejtette, hogy Magyarországon most a világnézeti harc köti le az embereket és senki sem beszél a 12 millió magyarról. Így ez nem mehet tovább, mert ma minden erőre szükség van. Tudja — ugymond — hogy szociális problémák vannak és a zsidókérdést is meg kell oldani, de nem szabad a vízzel együtt a gyermeket is kiönteni. A magyarok sohasem állottak az elszigetelt fajiség alapján. Azt akarjuk, hogy a magyar élet magyar formák között rendezkedjék be, mert a magyar lelkiiséget kell megerősíteni.

A városi színházban április 17-én husvét vasárnapján 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel

Körösladányi mester

közkívánatra megismétli előadását. A világ leghatásosabb produkciója a

láthatatlanitási „M“ sugár

Minden aradnak meg kell néznie Ilyen mutatvány eddig legfeljebb csak a fantasztikus regényekben fordult elő

Jegyelővételről tanácsos előre gondoskodni naponta 10-1-ig, 5-7-ig a színházi pénztárnál válthatók.

Helyárak: 20 - 60 leig plusz taxák, a 3 és 5 órás előadások helyárakaa, azaz 37, 27 és 16 leig

SPORT KÖZLÖNY

Négy középamerikai állam közül — melyik lesz Románia világbajnoki ellenfele?

Páris. Középamerikai csoportjában a selejtező mérkőzések után a következő csapatok maradtak: Kuba, San Salvador, Costa Rica és Kolumbia. Most kisorsolták a mérkőzéseket és a csapatok a következő párosításban játszanak:

Cuba—Costa Rica
San Salvador—Kolumbia.

A két győztes játszik egymással és az innen kikerülő győztes azután Románia ellenfele lesz Párisban.

Tizennégy nemzet hetven versenyzővel vesz részt a görög-római birkózás nagy versenyén

Reval. A görög-római amatőr európa-bajnoki birkózóversenyt április 24. és 27-ike között rendezik Revalban. Az Eszt Nehézatlétikai Szövetség versenyére 14 nemzet eddig 70 versenyzőjével nevezett. Hét nemzet teljes csapattal indul. Finnország, Svédország, Dánia, Észtország, Lettország, Németország és Törökország hét versenyzőt indít. Az eddigi nevezések a következők:

Lettország: Bainarovics, Kundzinsch, E. Kalninsch, Jespars, Czolinsch, A. Kalninsch és Bietah.

Törökország: Erkmen, Erkan, Yener, Arkan, Mersin, Cakmak és Coban.

Észtország: E. Sikk, Kaaremaa, Waeli, Puusepp, Frooman, Neo és Kotkas.

Norvégia: Stokke, Solsvik, Eriksen, Larsen, Knutsen.

Magyarország: Zombori, Tóth Ferenc, Lőrincz, Sóvári és Bóbis.

Olaszország: Gallegatti, Silvestri.

Svájc: Perret, Stöckli.

Csehszlovákia: Nic és Herda.

Hiányzik még a névszerinti nevezése Franciaországnak és Lengyelországnak, míg Belgium, Hollandia és Görögország nem képviselteti magát az európa-bajnoki versenyen.

Megváltozott a VB időbeosztása

Lyonban játszva első mérkőzését Románia

A nemzetközi szövetség és a párisi világbajnokság rendezőbizottságának legutóbbi ülésén megváltoztatták a VB időbeosztását, de több mérkőzésnek a színhelyéül is más várost jelöltek ki. Eszerint Románia Középamerika ellen június 5-én fog játszani és nem Párisban, hanem Lyonban.

A) Június 4-én Párisban: Németország—Svájc, vagy Portugália.

B) Svédország ellenfél nélkül.

C) Június 5-én Reimsban: Magyarország—USA, vagy Hollandia.

D) Június 5-én Párisban: Franciaország—Belgium.

E) Június 5-én Lyonban: Románia—Középamerika.

F) Június 5-én Le Havre-ban: Hollandia—Csehszlovákia, vagy Bulgária.

Összeállították a „Mária királyné teniszkupa” csapatait

Mária jugoszláv királyné, mint ismeretes „Középeurópa Női Teniszkupa” vándordíj alapítását öhajotta és a vándordíjat magas értékű serleggel jutalmazta. A kupamérkőzések nemsokára megkezdődnek és a résztvevő nemzetek össze is állították női csapataikat:

Olaszország: Tonelli, Mandetto, San Domingo.

Jugoszlávia: Kovács, Florian.

Magyarország: Paksyné, Sass Márta, Baumgarten Magda.

Csehszlovákia: Heimmé, Müller, Straube, Deutschné, Nechilova.

Lengyelország: Jedrzejovska, Govackova, Jacobsen.

G) Június 5-én Strassburgban: Brazília—Lengyelország.

H) Június 5-én Marseilleben: Olaszország—Norvégia.

Elődöntők:

I. Június 12-én Antibesben: E—B.

II. Június 12-én Lilleben: A—C.

III. Június 12-én Párisban: H—D.

IV. Június 12-én Bordeauxban: G—F.

Középdöntők:

a) Június 16-án Marseilleben: III—IV.

b) Június 16-án Párisban: I—II.

Döntő:

Június 18-án Bordeauxban: az a—b vesztesei a 3—4 helyért.

Június 19-én Párisban: a—b győztesei a világbajnoki címért.

Az AMEFA legyőzte az Astra-t AMEFA—Astra 7:1

Tegnap élénk érdeklődés mellett folyt le az AMEFA edzőmérkőzése, amelyen az Astra volt a munkáscsapat edzőpartnere és az AMEFA igen jó játék után megérdemelten és fölényesen győzött. A középcsatár helyén Praszler játszott, míg Perneki balösszekötő volt és így igen jól ment a játék, úgy hogy valószínűleg az Unirea Tricolor ellen is így állt fel a csapat:

Sadovskij—Kovács, Csajka—Szurgyi, Szabó, Szaniszló—Cucula, Léb, Praszler, Perneki, Batrin.

Az edzőmérkőzés góljain egyébként Perneki (3), Praszler (2), Léb és Batrin osztozkodtak.

Altmann a válogatott vivőcsapatban

Bucuresti. Az országos vivőbajnokság eredményei és a mutatott formák alapján összeállították Románia válogatott csapatát, mely az országot Prágában a kisant-versenyeken és Pöstyénben a világbajnokságon képviseli:

Tőrőcsapat: Marinescu, Raiciu, Altmann, Caranfil.

Kardcsapat: Marinescu, Altmann, Raiciu, Burlacu. Tartalék: Dobre.

Az epeé-csapatot a vasárnapi epeé bajnokság után állítják össze.

Betörők—gyilkosok: 6:1 (2:1)

Hol nyílt volna alkalom az erőpróbára másutt, mint Amerikában, ahol a fegyházak igazgatóinak nem utolsó gondja foglyainak szórakoztatása? Természetesen ott, még pedig Louisiana állam fegyházában, amelynek udvarán hatalmas uszoda van. A fegyház igazgatója az egyik vasárnap délután két vízpolócsapatot állított ki egymás ellen. Az egyikben a pénzszekrények rémei kaptak helyet, a másik csapatot viszont azok alkották, akik emberélet ellen követek el bűncselekményt, mégpedig sikerrel. A mérkőzés előtt általában a gyilkosok csapatára fogadtak a foglyok. Szerintük a gyilkolás közelebb áll a vízpolóhoz, mint a betörés, no meg azután a büntetések éveinek számában is tekintélyes előny mutatkozott a gyilkosok javára. A gyilkos-csapat-137, a betörő-együttes viszont csak 64 évi fegyházat reprezentált. A mérkőzés nem hozta a várt eredményt. Gyilkos küzdelem alakult ki, de a betörők „betörést” csináltak és 6:1 (2:1) arányban fölényesen szereztek meg a győzelmet.

Budapest husvéti futball-vendégei

A husvéti ünnepeken, mint már jelentetjük, a Slavia, a csehszlovák futballbajnokság második helyezetteje és a SK Beogradski, a jugoszláv bajnokság vezetője és valószínű győztese játszik Budapesten a Hungáriával, illetve az Ujpesttel.

Kedden érkezett meg Budapestre a két csapat értesítése, amelyben a Budapesten szereplő játékosokat közlik. Eszerint a két külföldi vendégcsapat összeállítása a következő lesz:

SLAVIA:

Planicka

Daucik, Cerny.

Jezbera, Prucha, Vodicka.

Horak, Simunek, Bican, Bradac, Puc.

Tartalékok: Bures, Bouska, Kopecki, Svoboda, Nozir, Vytlacil.

BEOGRADSKI:

Mrkusic

Stojilkovic, Duhac.

Knezevic, Stenovic, Lehner.

Glisovic, Valjarevic, Marjenovic, Vujadinovic, Poodhralski.

Tartalékok: Puhar kapus, Radoranovic hátvéd, Surdovija belsőcsatár, Dozovic szélső.

O Puncéc amerikai meghívást kapott. A legjobb jugoszláv játékos az amerikai tenisz-szövetség meghívására többhetes amerikai portyára megy a nyáron.

O Auer, a Rapid FC játékosa, aki több évig Magyarországon élt, kéri fogja a román állampolgárok közé való újrafelvételét. Auer tudvalegyen aradi származású és egykor román állampolgár volt.

Ha Pestre megy, ne mulassza el az ujonnan átalakított

EMKE kávéházba

előadogatni. Ugyanott az Aradi Közlönyt is olvashatja. Esténként Parkas Béla és cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor, a népszerű úri dalénekes énekel. A sept. 1-én megnyíló Grillben Garay György jazz-zenekara játszik, Össy Marianne énekel.

MAVAN az utolsó jelentkezési nap

az április 21-én induló BUDAPESTI SPORTVONATRA

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nem az adóalapot, hanem az adót emelik husz százalékkal

Az új pénzügyi törvények értelmében tudvalevőleg a kereskedelmi és iparvállalatok, valamint a szabadfoglalkozásuk adóját a folyó pénzügyi évre úgy állapítják meg, hogy a múlt évi adó összegét írják át erre az évre husz százalékos emeléssel.

A pénzügyminisztériumba most panaszok érkeztek, amelyek szerint egyes pénzügyigazgatóságok tévesen értelmezik ezt a rendelkezést és nem az adót, hanem az adóalapot emelik husz százalékkal és az így emelt adóalap után számítják ki az adót. Ezt azért sérelmezik, mert a törvény értelmében tudvalevőleg a komplementáris adót

csak bizonyos összegben felül kell fizetni. Abban az esetben, ha az adóalapot és nem az adót emelik fel husz százalékkal, sokan akik eddig nem fizettek, abba a helyzetbe kerülnek, hogy komplementáris adó fizetésére kötelesek. Mivel a törvény sehol sem az adóalap, hanem kifejezetten az adó husz százalékos emeléséről intézkedik, az érdekeltek most a pénzügyminisztérium tájékoztató felvilágosításának kiadását kérik ilyen értelemben, annak kihangsúlyozásával, hogy az adó és nem az adóalap emelendő husz százalékkal.

Bucurestiben folytatják a román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat

— Megérkezett a magyar küldöttség Bucurestibe —

A román-magyar kereskedelmi tárgyalások folytatása végett küldöttség érkezett Bucurestibe. Mint emlékeztetés, március hó végén Caranfil Gheorghe vezetésével román küldöttség járt Budapesten és ekkor számos kérdésben sikerült megegyezésre jutni. A tanácskozások eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel és abban állapodtak meg, hogy a tárgyalásokat Bucurestiben folytatják.

A tanácskozó feleket behatóan foglalkoztatja

a romániai faárak magyarországi kivitelének kérdése, valamint a petróleumkivitel is.

A román kormányának ugyanis az az álláspontja, hogy a petróleumot lehetőleg csak nemes devizákért szabad exportálni.

A tárgyalásokat megelőzően behatóan tanulmányozták a két ország közötti kereskedelmi forgalom alakulását. A kimutatásból megállapítható, hogy

a román-magyar áruforgalom állandó fejlődést mutat.

Eszerint Magyarországgal áruforgalmunk a következőképpen alakult:

Behozatal:	Kivitel:	Egyenleg:
1933 351.232	561.627	plus 210.395
1934 538.600	750.412	„ 211.812
1935 702.145	1.330.761	„ 628.616
1936 760.395	1.041.461	„ 272.066
1937 861.914	1.362.685	„ 500.771

A tanácskozások során megvitatják majd a nyersvas kérdését is.

Egy időben azonban nagyobb mennyiségű nyersvasat vásároltunk Magyarországtól, de Magyarország a kivitt bizonyos feltételekhez kötötte, amelyeket nem tudtunk teljesíteni. Időközben sikerült Ausztriából nyersvasat szerezni úgy, hogy a Magyarországból származó vasbehozatal már nem volt időszerű. A közelmúltban bekövetkezett Anschluss következtében azonban Ausztriából lehetetlenné vált a vasbehozatal, mert

a vasra Németország tart igényt.

Igy tehát újból napirendre került a Magyarországból való vasbehozatal kérdése, amelyre vonatkozóan szintén lefolytatják a tárgyalásokat.

A „Băncile Bănăţene Unite” közgyűlése

A Băncile Bănăţene Unite f. hó 3-án tartotta Timişoara—Temesváron 50-ik rendes közgyűlését. Faber elnök üdvözölve a szép számban megjelent részvényeseket, kegyeletteljes szavakban emlékezett meg az elmúlt évben elhunyt Blaskovits Ferenc prelátról, aki mint alapító, vezérigazgató és igazgatósági tag az intézet érdekében kifejtett fáradhatatlan munkásságával és áldásos működésével soha el nem múló érdemeket szerzett magának.

Ezután felolvasták az igazgatóság részletes jelentését, amely röviden utal arra, hogy az intézet 1888-ban, az Aradi Polgári Takarékpénztár R.-T. megalakításával kezdte meg működését s így ez alkalommal 50 éves fennállását ünnepli. Az 1937-es üzletév méltó az 50 éves múltához. A Bankkegyesület az elmúlt évben a banküzlet összes ágában továbbfejlődött, miáltal az üzlet terjedelme lényegesen kibővült. A tökevvisszafizetések a régi küllövőségeknél 11.8 millió leit tesznek ki, az egyezség alatti betétekből pedig az intézet eddig 44%-ot folyósított. Az intézet kedvező rentabilitása foly-

tán e betétek után már 2 év óta önként 1% kamatot téríthetett betétesinek, habár az egyezség szerint erre nem volna köteles.

Az új betétek állománya 29.6 millió leijel emelkedett. Ezzel szemben az új kihelyezések is 32.3 millió leijel gyarapodtak, miáltal az intézet jövedelme is megfelelő mértékben növekedett. A készpénzállomány és a bankkövetelések 11.1 millió leijel emelkedtek, ami a rögtön esedékes kötelezettségek 76 %-ának felel meg. Ez a mobilitás a Bankkegyesületnek egyik főerőssége. Hogy azonban az intézet valóban teljes mértékben konszolidálódott az leginkább az eredményszámola adataiból tűnik ki, amelyre szakkörök is felfigyeltek. A tiszta nyereség a múlt évi nyereségáthozat levonása után 5.4 millió leit tesz ki, ami a részvénytőke 10 %-os kamatozásának felel meg. Ez eredmény bírálatánál azonban tekintetbe kell venni az egyezség alatti betétek önkéntes kamatoztatását, valamint azt a körülményt is, hogy az intézet szociális szükségességből emelte a tisztviselők fizetését. A céltudatos és felelős-

Ha Budapestre jön, élkezzen a Hangli-vendéglőkben

Dunapart.

Kitűnő zene. Elsőrangú konyha. Olcsó árak.

Tulajdonosok:

Rónai Testvérek, Vigadó-tér

égteljes vezetésnek tulajdonítható, hogy az elért tiszta nyereség nagyobb része azaz 3.5 millió lei az intézet további belső konszolidálása érdekében tartalékolásokra lett fordítva, ami végeredményben a részvényesek javát szolgálja.

A közgyűlésnek így a múltévi nyereségáthozattal együtt 2.5 millió lei maradt rendelkezésére. Ez összegből a közgyűlés 3 %, azaz részvényenkint 24 lei bruttó osztalék fizetését határozta el. Továbbá 200.000 leit a törvényes tartalékalap dotációjára 92.000 leit pedig az igazgatóság jutalékára rendelt fordítani. A fennmaradó 676.119 leit a jövő üzletévre vezeték elő.

Az új igazgatóság megválasztásánál a közgyűlést az a szempont vezette, hogy abban különböző hivatású egyének foglaljanak helyet, akik szakismeretekkel a bank vezetőinek segítségére álljanak.

Végül Faber elnök összefoglalta az 1937. üzletév eredményeire vonatkozó adatokat és kifejtette a közgyűlés előtt azokat az irányelveket, amelyek a vezetőség eddigi működését meghatározták és amelyeket az a jövőben is követni szándékozik. Figyelmet keltett annak a bejelentése, hogy az intézet tisztviselői számára házassági kölcsönök és gyermeksegélyek kiutalása céljából szociális intézményt létesít.

A Băncile Bănăţene Unite ezzel a közgyűléssel, valamint az 1937. évben kifejtett tevékenységével ismét beigazolta, hogy érdemes arra a bizalomra, amely iránta mind szélesebb körökben nyilvánul meg.

= Tătărescu a Banca de Credit Român elnöke. Bucurestiből jelentik, hogy Tătărescu Gheorghe, volt miniszterelnököt kinevezték a Banca de Credit Român igazgatósági elnökének.

= Csak a gyáraknál és nagykereskedőknél leltározzák az árut a forgalmi adó szempontjából. A forgalmi adó felemelésével kapcsolatban kérdés merült fel arra vonatkozóan, hogy a kiskereskedőknél is leltározni kell-e az árut a forgalmi adó-különbözet kiszámítása és pontos fizetése végett. A pénzügyminisztérium most a kereskedelmi érdekképviselők közbenjárására úgy intézkedett, hogy az árukészleteket csak a gyáraknál, míg a nyersanyagokat csak a nagykereskedőknél kell leltározni. A kiskereskedőknél tehát az adó-különbözet megállapítása végett nem kell leltározni az árut.

HAMBURG-AMERIKA LINE

modern és kényelmesen berendezett hajóin gyorsan és olcsón utazhat

Észak-Amerikába és Kanadába, Közép-Amerikába, Cuba és Mexicoba, Dél-Amerikába,

valamint az összes fontosabb kikötőkbe. Tanulmány és szórakozási utazások, Amerikába bármely időben és időtartamban.

Deutsche Afrika-Linien képviselők. Gyorsjáratok Afrikába.

Felvilágosítás és ingyenes prospektusok:

KÜNSTLER utazási iroda Arad, Bulevardul Regina Maria 24. Telefon: 10-86.

Új árak, árfolyamok

(Április 14-én)

A bukaresti-értéktőzsde valamivel laányabb volt. Számos kötvényben azonban mégis emelkedés állott be. Az Exproprierea 65 és háromnyolcadról 65 és háromnegyedre, az Inzestrarea nagykötvénye 80 és egynegyedről 80 és félre, a Consolidarea 40 és egynyolcadról 40 és félre emelkedett, míg a Stabizarea 48-ról 47 és hétnyolcadra, a Desvoltarea pedig 47-ről 46 és ötnyolcadra esett.

Bukaresti-i hivatalos árfolyamok. Az áprilisi számok a Banca Nationala hivatalos árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 3.20 (4.42), angol font 500.50 (690.69), dollár 100.60 (138.90), olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.30 (77), csehszlovákia 3.51 (4.84), zloty 19.05 (26.29), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 24.50, svájci frank 23.15 (31.95).

Bukaresti-i magánárfolyamok. Francia frank 6.65—6.70, angol font 1115—1125, dollár 210—215, holland forint 115—120, német márka 41—43, csehszlovákia 5.70—5.90, zloty 36—37, osztrák schilling 22—23, pengő 36—37, svájci frank 49—50.

Az arany árfolyama. A Banca Nationala egy Napoleon-aranyat 886, míg egy aranyfontot 1118 leiel fizet.

Visszaadják a szövetségi bizottság az önkormányzatot. Bukarestből jelentik: A keddi nap folyamán fontos értekezlet volt Cancicov, Constantinescu és Ionescu-Sisestii miniszterek között. A szövetségi törvénytervezet módosítását becsülték meg. Vissza akarják adni a szövetségi intézményeknek azt az önkormányzatot, amelyet Stan Ghitzescu minisztersége alatt a szövetségi törvényen eszközölt módosítás alkalmával elvesztettek.

A Resita-művek munkásainak kívánságai. Bukarestből jelentik: A munkaügyi miniszteriumban tegnap a Resita-resicai üzemek munkásküldöttsége jelentkezett és a következő kérést terjesztette elő: A Resita-resicai társadalombiztosító igazgatóságában helyet foglaló munkásképviseleket csakis a munkásság köréből válasszák ki és ne úgy történjen ez, mint ma, amikor a munkásság képviselőit is a munkaadók köréből nevezik ki. A küldöttség kérte még a társadalombiztosítási törvény olyanértelmi módosítását, hogy a biztosítottak utódai számára is engedélyezzék a nyugdíj jogosultságot.

Rádióműsor:

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, APRILIS 15.

Bukaresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Műsor: R. Strauss: Rózsaköveg, keringő. Offenbach: Szép Heléna, részletek. Maid: háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. A műsorban részletek a következő szerzők műveiből: Lautschlaeger, E. Kostal, Grünfeld, Ketelbey, Dvorak, Rust. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.40: Román zene gramofonlemezek. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Costica Tandin zenekar. 19: Művészeti aktualitások. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.55: Nicolae Iorga egyetemi tanár előadása. 20.45: Kamarazene. 20.55: Verdi: „Otello”, opera 4 felvonásban. (Közvetítés a Román Operaházból. Vezényel: Egizio Massini). Közben: 21.15—21.35: Költemények. 22.25—22.40: Hírek, sport. 23.20—23.35: Angol és francia hírek.

Budapest I. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Muraközy Gyula lelkipásztor. 11: Hírek. 11.15—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet Tóth Tihamér dr. mondja. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 15—16.15: Hanglemezek. 17.45: Hírek. 18: Nagypénteki lamentáció a kőbányai plébániatemplomból. 19.15: A világ térképe az első Nagypénteken. Révay József előadása. 19.35: Revere Gyula hárfázik. 20.10: „Nagypénteki gondolatok”. Ravasz László előadása. 20.30: A rádió szalonzenekara. 21.40: Hírek. 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23: Időjárásjelentés. Nagypéntekre való tekintettel a további adás szünetel.

Budapest II. 18—19: Hanglemezek. 20.50—21.15: Egy viktoriánus költő. Szobotka Tibor dr. előadása.

SZOMBAT, APRILIS 16.

Bukaresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Műsor: Lehár: Mosoly országa. Waldteufel: A legkedvesebb keringő. Maid: háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.25: Filmzene gramofonlemezek. 16.45:

Ora străierilor. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A „Milhai Viteazul” gárdaezred fűvészekarának hangversenye. Vezényel: Lt. Giurgariu. Műsor: Scheletti: Induló. Ivanovici: Kélet virágai. Mozart: Varázsiuvola. Morena: Halál itt Bécs!, egyveleg. Muresan: Népdalok. Ketelbey: Kolostorkertben. Giurgariu: Radio Bucaresti, induló. 19: Felolvasás. 19.15: Zenei bemutatók. 20.05: D. V. Tomi államtitkár előadása. 20.20: A Fritzsche-négyes (Drezda). 21: A rádió üzenetei. 21.15: A rádió zenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Petrică Motoi-zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföldre franciául és nemetül. 24: Gramofonlemezek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Bartók József elbeszéléseiből. 11.45: A Gellérthegyét ismerteti Mesterházy Jenő. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Forrai Miklós kamarakórusa. 13.45: Hírek. 14—15.20: A rádió szalonzenekara. Közben 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: Husvéti mesék. Csike Károly meséje. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18.30: Hír Sári zongorázik. 19.10: Krisztus feltámadott. 19.40: Kerpely Jenő gondolkázik zongorakisérettel. 20: Harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Tóth Tihamér dr. előadása. Maid: Kerpely Jenő gondolkázik zongorakisérettel. Händel: G-moll szonáta. 20.45: Husvéti versek. Elmondja Várdy Aranka. 21.10: Hanglemezek. 22.10: Hírek. 22.35: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 23: Időjárásjelentés. 23.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Éjél 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18.30—18.55: Mezőgazdasági félóra. 19—19.55: Hanglemezek. 21.10—21.35: Emlékezők. Szalay László elbeszélése.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.**

LEVÉLEZÉS

„Rövid az élet” jelzésnek levele érkezett a fiókiadóba, kérem azonnali átvételét. 3030

ALKALMAZÁS

Fiatal román hölgy

garanciával, nagyobb üzemnél, kereskedelmi vállalatnál pénztárnoknői vagy más bizalmi állást keres. Perfect román és német! Cím a kiadóban.

Szorgalmas, főzniuó mindenest keresek kéttagu családhoz 15-ére. Cím a kiadóban. 2064

Hat gimnáziumot végzett volt szanitész tiszthelyettes vagyok, elvállalnék bármiféle betegápolást, esetleg irodaszolgát, vagy portás-állást. Tanczer J., Str. T. Mateoescu 12. 2087

Egy négyszobás, összkomfortos magasföldszintes lakás azonnalra kiadó. Str. Alba Iulia 4-8. 3013

4 szobás, fürdőszobás magánház, nagy baroniuudvarral május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 3020

4 szobás lakás kiadó május elsejére. Str. Mărăsesti 12. 3022

Két egymásbanyiló udvari szoba butorozattal kiadó. Baj. Reg. Maria 9., I. 21. 3025

VÉTFEL-ELADÁS

Fehér gyermekszobabutor, vasalóasztal, szőnyegporoló, különböző nagyságu boroshordó, lisztesláda, kerti díszszobrok eladó. Str. Greceanu 6. Megtekinthető délutánoként 5 és 7 óra között. 2007

Érett trágya eladó. Bövebbet Str. Brezoianu 27—29., a vendégjében. 3018

Hármas Wertheim pénzszekrény eladó. Dr. Fuchs, Str. Consistoriala 11. 3024

Villanymotor, 5 HP és 8 HP 2x110 Woltos, eladó. Cím a kiadóban. 3029

Zongora, angol mechanikával, kitűnő karban eladó. Cím: Eduard Got, Bulev. Reg. Ferdinand 9.

Halálozás

elutazás, költőzködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástohmit. — Vásárolok lakásban és padlason heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

HATSCHER

ingatlanforgalmi iroda Bulev. Caroli 46., I. em. (Lakás ugyanott) előnyös ajánlatai:

Magánházak. Körüti emeletes 5 szobás, hallos, modern teljes komforttal, elválasztható értékes parkkal, pince, teraszok, passage 750 ezer. — M. Viteazul-térhez közel magasföldszintes 4 szobás, nagy szuterénnel, elő, fürdő, cseledsz., parkett, gondozott kert 560 ezer. — Catedraiei-térhez közel összkomfortos családi ház, nagy pince és gazd. épületekkel, elő, fürdősz., személyzeti szobák, nagy kert, 500 ezer. — Iparos Kulturházhöz közel 4 szobás elő, fürdőszobás, pince, parkett, 440 kert, 500 ezer. — Central-mozi szomszédságában 3 szobás, elő, fürdő, cseledsz., val, pince, nyári- és mosókonyhával, park, udvar 400 ezer. — Belvárosi új magasföldszintes 3 szobás villa, elő, fürdősz., pince, mosókonyha, elkülöníthető értékes telekkel, 380 ezer. — Lancu-tér közelében 3 szobás, fürdősz.-val pince, 360 ezer. — Iparos Kulturházhöz közel 1x4 szobás külön, kislakással, pince, vízvez., shone, kert, 290 ezer. — Főuton (autóbuszmegeállónál) 4 szobás, 2 konyha s két kamrával mosókonyha, 260 négyzetgyömlő gyümölcsös, 260 ezer. — Muresparthoz közel új modern 3 szobás villa, berendezett fürdősz.-val, pince, vízvez., shone, 210 ezer. — Villanegyedben új 2 szobás magasföldszintes, 165 ezer. — Seminariumhoz közel 4 szobás adomentes, 150 ezer. — Mărăsesti-u.-hoz közel 2 szobás kis ház, 220 négyzetgyömlő telekkel, telekárban 130 ezer. — Kölcson betáblázás mellett.

KIS íégszékény, 2 modern fotel és egy recamior olcsón eladó.

ADLER

bizományi-üzlet, Str. Bratianu 2—4.

Legújabb jelentéseink:

Meghívta Hitlert a pápa magánkihailgatásra a Vatikánba?

Berlin. Az United Press szerint Orsenigo Cezare berlini pápai nuncius ma meglátogatta Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert és átnyújtotta neki a pápa meghívását Hitler birodalmi vezér számára, hogy amikor Olaszországban lesz, látogassa meg a Szent Atyát. A nuncius és a külügyminiszter egy óra hosszat tanácskoztak. A megbeszélések során szó volt a birodalom és a Vatikán között függőben levő kérdésekről, Innitzer bécsi hercegérsek választási felhívásáról és ennek következményeiről, miközben Ribbentrop külügyminiszter felhívta a nuncius figyelmét arra, hogy lényeges eltérés van az osztrák és a német birodalmi nisztróbi kar magatartása között.

Az United Press híradását egyébként illetékes körökben határozottan megcáfolták.

„Nemzeti egyházzá“ kívánják átszervezni a német katolikusságot

A Havas-iroda jelentése szerint a nemzeti szocialisták és a katolikusok között a viszony egyre veszélyesebbé válik. Lehet, hogy Hitler kancellár római látogatása után mindent elkövetnek, hogy a német katolikusság megszakítsa kapcsolatait a Szentszékkal. Hivatalos nemzeti szocialista körök a legnagyobb felháborodás hangján tárgyalják azt a magatartást, amelyet a katolikus püspökök tanúsítottak a népszavazással kapcsolatban. Rendkívül rossz néven veszik ezektől, hogy nem buzdították a katolikus lakosságot az Anschluss melletti szava-

zásra. Rámutatnak arra, hogy minden valószínűség szerint nagy előnyökben és egyéb kedvezményekben részesítik a németországi katolikus egyházat, ha szakít a Szentszékkal és nemzeti egyházzá válik. Ha azonban a német katolikusság vezetői ezt az ajánlatot nem fogadják el, úgy megvonják a katolikus egyháznak már eddig is adott valamennyi kedvezményt, beleértve az állami segítyt is. Rador.

Ender Ottó volt szövetségi kancellárt le tartóztatták. A volt kancellárt adóeltitkolással vádolják.

Együtműködési tervek az angol és francia légi, szárazföldi és tengeri haderők között

— Daladier és Bonnet április végén Londonba utaznak —

Londonból jelentik: A közel-jövőben megvalósítandó angol-francia együtműködés ügyében további részleteket közölnek az angol lapok. A „Daily Express” és a „Daily Mail” jelentése szerint

a két nagyhatalom olyan katonai együtműködést tervez, amely a katonai szövetséggel lesz egyenértékű.

Daladier miniszterelnök, Bonnet külügyminiszter és Chautemps helyettes miniszterelnök két héten belül feltétlenül ellátogatnak Londonba, ahol nagyfontosságú tárgyalásokat fognak lefolytatni az angol kormány vezetőivel. Mindenekelőtt a nemzetközi helyzet kérdéseit vitatják meg, majd ezután sor kerül a francia-angol katonai együtműködés ügyére és

lefejtetik Franciaország és Anglia szárazföldi, légi és tengerészeti vezérkara között a műszaki együtműködést.

A légügyi együtműködés ügyében a két nagyhatalom vezérkara között már előzetesen is folytak tanácskozások. Az angol és francia miniszterek közötti megbeszélések során bizonyára végleges megállapodásra kerül a sör.

Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter még ebben a hónapban Londonba utaznak, hogy a szorosabb angol-francia együtműködésben tárgyaljanak.

A lapok jelentése szerint utjukat április 23-ára tervezik. Hivatalos formában azonban még nem erősítették meg ezt a hírt.

A francia fővárosban egyébként rámutatnak arra, hogy a képviselőház és szenátus egyhangú bizalma a francia kormányt olyan tekintéllyel ruházta fel, amely felett

a háboru óta egyetlenegy francia kormány sem rendelkezett.

A francia sajtó bizik benne, hogy a Daladier-kormány meg fogja oldani a rája váró feladatokat. A legsürgősebb feladatnak a sztrájk ellentétek rendezését tartják. Az államosított repülőgépgyárakban már megindult a munka. A magángyárak munkásai azonban nem fogadták el a döntőbírósi

DALADIER

határozatot. A megszállott üzemek száma 210, míg a sztrájkoló munkásoké 160 ezerre tehető. A „Renault” és „Citroen” autógyárakban még mindig változatlan a helyzet és a sztrájkőrök még mindig ott várakoznak a gyárak kapuiban.

Zürichi zárlat

Páris 13.69, London 21.65 és fél, Newyork 434.50, Brüsszel 73.15, Milano 22.87 és fél, Amsterdam 241.70, Berlin 174.70, Prága 15.13, Varsó 82.10, Belgrád 10.00, Bucuresti 325.

Kemal pasa Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Az Informația című lap jól informált körökből azt az értesülést szerezte, hogy Kemal Attatürk, a török köztársaság elnöke, Rüşdy Arras külügyminiszter társaságában rövidesen meglátogatja mindazokat az államokat, amelyek a Balkán-szövetség keretébe tartoznak. Így sorrendben ellátogat a török elnök Athénbe, Belgrádba és Bucurestibe.

A török államfő látogatása még április hónapban megtörténik s az Informația szerint április 20-án érkezik Athénbe és résztvesz az új görög rádióállomás felállításán. Ugy Belgrádban, mint Bucurestiben természetesen ünnepélyes fogadtatást készítenek elő a török köztársasági elnöknek.

Tovább garázdálkodnak

Palesztinában a terror-szervezetek

Jeruzsálemből jelentik: Palesztina egész területén tovább működnek a terroristák. Tegnap a mirdali telepet támadták meg és a lövöldözés során több zsidó telepes megsérült. A rendőrség még idejében megérkezett és elűzte a támadókat, miközben többeket megsebesített közülük. A micapai telepet az éjszaka folyamán támadták meg. A Herzl telepítvény grapefruit ültetvényét is megtámadták, de ott 70 munkás verte vissza a terroristákat. Attól tartanak, hogy miután a narancs- és citromszüret befejeződött, a munkanélküliek is beállnak a felkelők közé. (Rador.)

Végső ellenállásra készül a spanyol köztársasági haderő

Párisból jelentik: A Havas ügynökség tudósítója Perpignanból jelenti, hogy a köztársasági haderő vezérkara 12 ezer katonát, sok tankot és ágyut küldött Uergel vidékére azzal a paranccsal, hogy a nemzetiek előnyomulását minden áron akadályozzák meg. A köztársaságiak a legnagyobb sietséggel ássák a lövészárkokat és készítenek erődítményeket. (Rador.)

A koncentrációs táborok foglyaival dolgoztatnak Németországban

Berlinből jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint a német hatóságok a letartóztatott foglyokat a négy éves gazdasági tervben előírt munkák végrehajtására használják fel. Freisler igazságügyi államtitkár közleménye szerint a 115 ezer fogoly közül 85 ezret mocsár lecsapolási munkálatoknál, vízszabályozásnál, kőbányákban és különböző építkezéseknél használnak fel. A legújabb rendelet értelmében a vizsgálati fogságba levő foglyokat is, számszerint 25 ezret közmunkáknál fogják alkalmazni. Eszerint a négy éves terv érdekében 110 ezer foglyot használnak fel. (Rador.)

Angol-olasz bizottság

London. A Times jelentése szerint az angol-olasz viszony további megjavítása érdekében az angol kormány parlamenti bizottságot szervez. A bizottság megszervezésének tervét közölték Grandi londoni olasz nagykövettel, aki örömmel vette azt tudomásul és erősítette kormányát erről.

SPORT-LEGÚJABB

Ferencváros—VFB Mannheim 4:0 (1:0)

A Ferencváros könnyen győzött a badeni kerületi bajnok fölött Sárosi dr. 2, Toldi és Kemény góljaival.

Tizezer japán katonára vár halál a kínaiak győzelmi gyűrűjében

Hankauból jelentik: (Rador) Kemény harcok után a kínai csapatok az utóbb három nap alatt behatoltak Ciyuan és Pinglu városokba, amelyek rendkívül fontos stratégiai pontjai voltak a japánoknak. A japán katonaság egyelőre még kétségbeesett kísérleteket tesz, hogy a külvárosokat, ahová a kínaiak kiszorították őket, ne legyenek kénytelenek elhagyni. Ugyan csak kínai győzelemről érkezik jelentés Yih sien városából is. A kínaiak ebben a helységben 10 ezer főből álló japán sereget vettek körül. Hivatalos kínai jelentés szerint ennek a tizezer katonának sorsa meg van pecsételve.